

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Sisak

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI

KAPITALNA ULAGANJA U OSNOVNE I SREDNJE ŠKOLE
NA PODRUČJU SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Sisak, travanj 2018.

S A D R Ž A J

stranica

PREDMET, SUBJEKTI I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	3
KAPITALNA ULAGANJA U OSNOVNE I SREDNJE ŠKOLE NA PODRUČJU SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE	5
Sisačko-moslavačka županija	10
Nalozi i preporuke	12
Grad Kutina	21
Nalozi i preporuke	22
Grad Sisak	27
Nalozi i preporuke	30
OCJENA UČINKOVITOSTI KAPITALNIH ULAGANJA U OSNOVNE I SREDNJE ŠKOLE NA PODRUČJU SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE	36
OČITOVAЊE SUBJEKATA REVIZIJE	39
Prilog 1: Podaci o broju smjena i produženom boravku te broju učenika i razrednih odjela u osnovnim školama na području Sisačko-moslavačke županije za školsku godinu 2015./2016.	
Prilog 2: Podaci o broju smjena, učenika i razrednih odjela u srednjim školama na području Sisačko-moslavačke županije za školsku godinu 2015./2016.	
Prilog 3: Podaci o popunjenošći učeničkih domova na području Sisačko-moslavačke županije za školske godine 2013./2014., 2014./2015. i 2015./2016.	
Prilog 4: Podaci o troškovima izgradnje škola na području Sisačko-moslavačke županije, na dan 31. prosinca 2016.	
Prilog 5: Podaci o školskim zgradama i sportskim dvoranama osnovnih i srednjih škola te učeničkih domova na području Sisačko-moslavačke županije, na dan 31. prosinca 2016.	

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Sisak

KLASA:041-01/17-10/3
URBROJ:613-05-18-40

Sisak, 12. travnja 2018.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI
KAPITALNIH ULAGANJA U OSNOVNE I SREDNJE ŠKOLE
NA PODRUČJU SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je revizija učinkovitosti kapitalnih ulaganja u osnovne i srednje škole na području Sisačko-moslavačke županije.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 17. svibnja 2017. do 12. travnja 2018.

PREDMET, SUBJEKTI I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije bila su kapitalna ulaganja u osnovne i srednje škole na području Sisačko-moslavačke županije. U ovoj reviziji, pod pojmom kapitalnih ulaganja podrazumijevaju se rashodi za gradnju, rekonstrukciju, opremanje te dodatna ulaganja u osnovne i srednje škole.

Subjekti revizije bili su:

- Sisačko-moslavačka županija
- Grad Kutina
- Grad Sisak.

Revizijom je obuhvaćena provedba aktivnosti Sisačko-moslavačke županije, Grada Kutine i Grada Siska u vezi s donošenjem odluka o kapitalnim ulaganjima u osnovne i srednje škole u skladu s provedenim analizama stanja, utvrđenim kriterijima i prioritetima ulaganja, provedbom i praćenjem provedbe kapitalnih ulaganja, uspostavom sustava vrednovanja završenih kapitalnih ulaganja te ustrojavanjem evidencija o stanju i opremljenosti osnovnih i srednjih škola, od 2014. do 2016.

U svrhu ocjene učinkovitosti kapitalnih ulaganja u osnovne i srednje škole, utvrđeni su sljedeći ciljevi:

- provjeriti donošenje odluka o kapitalnim ulaganjima
- provjeriti provedbu i praćenje provedbe kapitalnih ulaganja
- provjeriti sustav vrednovanja završenih kapitalnih ulaganja
- provjeriti evidencije o stanju i opremljenosti osnovnih i srednjih škola.

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim međunarodnim revizijskim standardima vrhovnih revizijskih institucija, revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne dokaze i pruža razumnoj osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje revizijskih ciljeva.

U fazi planiranja i pripreme za obavljanje revizije, proučena je i analizirana zakonska regulativa i unutarnji akti subjekata revizije, podaci iz finansijskih izvještaja, objave u medijima te drugi dostupni podaci.

U postupku revizije:

- ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te unutarnjih akata subjekata revizije
- analizirani su podaci, provjerena dokumentacija i pribavljena obrazloženja o aktivnostima u vezi s donošenjem odluka o kapitalnim ulaganjima, provedbom i praćenjem provedbe kapitalnih ulaganja, vrednovanjem završenih kapitalnih ulaganja te ustrojavanjem evidencija o stanju i opremljenosti osnovnih i srednjih škola
- obavljeni su razgovori s odgovornim osobama subjekata revizije.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti kapitalnih ulaganja u osnovne i srednje škole, utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa te aktivnosti subjekata revizije u vezi s kapitalnim ulaganjima u osnovne i srednje škole.

Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje:

- jesu li kapitalna ulaganja u osnovne i srednje škole na području Sisačko-moslavačke županije od 2014. do 2016. učinkovita?

Ovo pitanje je razrađeno u četiri osnovna pitanja, a svako od njih u niz detaljnijih potpitanja. Osnovna pitanja su:

- je li prije donošenja odluke o kapitalnim ulaganjima provedena analiza stanja, utvrđeni kriteriji i prioriteti ulaganja u osnovne i srednje škole?
- prati li se provedba kapitalnih ulaganja u osnovne i srednje škole?
- je li uspostavljen sustav vrednovanja završenih kapitalnih ulaganja u osnovne i srednje škole?
- je li ustrojena evidencija o stanju i opremljenosti osnovnih i srednjih škola?

Kapitalna ulaganja u osnovne i srednje škole ocjenjuju se **učinkovitim**, ako je prije donošenja odluke o kapitalnim ulaganjima provedena analiza stanja, utvrđeni kriteriji i prioriteti ulaganja, ako se prati provedba kapitalnih ulaganja, ako je uspostavljen sustav vrednovanja završenih kapitalnih ulaganja te ako je ustrojena evidencija o stanju i opremljenosti osnovnih i srednjih škola.

Kapitalna ulaganja u osnovne i srednje škole ocjenjuju se **učinkovitim, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, ako su utvrđeni propusti koji ne utječu bitno na kapitalna ulaganja u osnovne i srednje škole.

Kapitalna ulaganja u osnovne i srednje škole ocjenjuju se **djelomično učinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji utječu na kapitalna ulaganja te su potrebna određena poboljšanja u donošenju odluka o kapitalnim ulaganjima, provedbi i praćenju provedbe kapitalnih ulaganja, vrednovanju završenih kapitalnih ulaganja te ustrojavanju evidencije o stanju i opremljenosti osnovnih i srednjih škola.

Kapitalna ulaganja u osnovne i srednje škole ocjenjuju se **neučinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na kapitalna ulaganja te su potrebna značajna poboljšanja u donošenju odluka o kapitalnim ulaganjima, provedbi i praćenju provedbe kapitalnih ulaganja, vrednovanju završenih kapitalnih ulaganja te ustrojavanju evidencije o stanju i opremljenosti osnovnih i srednjih škola.

U tablici broj 1 daju se kriteriji za ocjenu učinkovitosti kapitalnih ulaganja u osnovne i srednje škole, prema područjima revizije.

Tablica broj 1

Kriteriji za ocjenu učinkovitosti kapitalnih ulaganja u osnovne i srednje škole

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji	
		1	2
1.	Donošenje odluka o kapitalnim ulaganjima u osnovne i srednje škole	<ul style="list-style-type: none"> ○ provedena je analiza podataka o stanju i opremljenosti školskih objekata u odnosu na propisani Državni pedagoški standard osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja, Državni pedagoški standard srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja i Odluku o utvrđivanju normativa prostora i opreme građevina škola, građevina školskih sportskih dvorana i školskih vanjskih igrališta ○ na temelju analize podataka utvrđeni su kriteriji ulaganja te vrsta, iznosi i izvori potrebnih ulaganja po školskim objektima ○ donesene su odluke o prioritetima i rokovima provedbe ulaganja 	
2.	Provedba i praćenje provedbe kapitalnih ulaganja u osnovne i srednje škole	<ul style="list-style-type: none"> ○ prije donošenja odluke o ulaganjima sastavljen je investicijski elaborat u kojem su precizno utvrđeni opseg radova i usluga, vrijednost radova i usluga, vrijeme realizacije i realni izvori sredstava ○ prije donošenja odluke o izgradnji, odnosno rekonstrukciji školskih objekata, zatražena je i dobivena suglasnost Ministarstva znanosti i obrazovanja na idejni projekt ○ ulaganja su započela i završena u planiranim, odnosno ugovorenim rokovima i u slučajevima kašnjenja (produženje rokova, nedostatak finansijskih sredstava i drugi razlozi) poduzimane su aktivnosti kako bi se školski objekt završio (opremio) i stavio u funkciju ○ uspostavljen je sustav praćenja provedbe (realizacije) ulaganja u osnovne i srednje škole ○ izvori financiranja planirani investicijskim projektom, odnosno ugovorom bili su dostatni ○ u slučajevima zajedničkog financiranja uređena su međusobna prava i obveze (plaćanja, evidentiranje imovine u pripremi i završenog ulaganja) te je imenovana osoba - koordinator ulaganja ○ nakon dovršetka izgradnje, školski objekti su stavljeni u funkciju ○ procijenjeni su troškovi korištenja, održavanja te izvori financiranja, korištenja i održavanja 	
3.	Vrednovanje završenih kapitalnih ulaganja u osnovne i srednje škole	<ul style="list-style-type: none"> ○ uspostavljen je sustav praćenja rezultata ulaganja (iskorištenost, troškovi korištenja i drugi elementi) ○ provedena je analiza rezultata ulaganja u odnosu na planirane ciljeve (ispunjavanje pedagoškog standarda, optimalni uvjeti rada i drugo) ○ provode se mjere u slučajevima kada pokazatelji na temelju analize rezultata ulaganja odstupaju u odnosu na planirane ciljeve, odnosno kada nije postignuta svrha ulaganja 	
4.	Ustrojavanje evidencije o stanju i opremljenosti osnovnih i srednjih škola	<ul style="list-style-type: none"> ○ ustrojena je evidencija o stanju i opremljenosti objekata (imovinsko-pravni status, površina, građevinska dokumentacija, godina izgradnje i godina rekonstrukcije, instalacije, sustav grijanja, podaci o drugim elementima energetske učinkovitosti zgrada) ○ evidencija je ažurna (obuhvaća sve školske objekte i sve promjene u stanju i opremljenosti školskih objekata) ○ podaci o školskim objektima (broj objekata) istovjetni su podacima o broju školskih objekata navedenim u odlukama o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog finansijskog standarda javnih potreba školstva ○ evidencija sadrži podatke o broju učenika, razrednih odjela, broju učenika u razrednom odjelu, smjenskom radu te produženom boravku ○ evidencija sadrži podatke o drugim elementima propisanim Državnim pedagoškim standardom osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja - mjerila za prostor i opremu osnovnih škola (članci 21.-26.), Državnim pedagoškim standardom srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja - prostorni i tehnički uvjeti za srednje škole i domove (članci 19.-42. i 57.-61.) i Odlukom o utvrđivanju normativa prostora i opreme građevina škola, građevina školskih sportskih dvorana i školskih vanjskih igrališta 	

KAPITALNA ULAGANJA U OSNOVNE I SREDNJE ŠKOLE NA PODRUČJU SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Obrazovanje je prema odredbama članka 66. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine 56/90, 135/97, 8/98 - pročišćeni tekst, 113/00, 124/00 - pročišćeni tekst, 28/01, 41/01 - pročišćeni tekst, 55/01 - ispravak, 76/10, 85/10 - pročišćeni tekst i 05/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), svakomu dostupno, pod jednakim uvjetima, u skladu s njegovim sposobnostima, a obvezno obrazovanje je besplatno u skladu sa zakonom.

Sustav obrazovanja započinje predškolskim odgojem i obrazovanjem, nastavlja se osnovnim obrazovanjem, zatim srednjoškolskim i obrazovanjem na visokim učilištima, fakultetima, umjetničkim akademijama, veleučilištima i visokim školama. Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine 87/08, 86/09, 92/10, 105/10 - ispravak, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12 - pročišćeni tekst, 94/13, 152/14 i 7/17), uređena je djelatnost osnovnog i srednjeg odgoja i obrazovanja. Osnivači osnovne škole mogu biti Republika Hrvatska, jedinica lokalne samouprave, jedinica područne (regionalne) samouprave i druga pravna ili fizička osoba. Osnivači srednje škole mogu biti Republika Hrvatska, jedinica područne (regionalne) samouprave i druga pravna ili fizička osoba. U srednjoškolske ustanove ubraju se i učenički domovi, koji su odgojno-obrazovne ustanove u djelatnosti srednjeg obrazovanja koje učenicima osiguravaju primjereno smještaj i prehranu tijekom srednjoškolskog obrazovanja. Prema odredbama spomenutog Zakona, Vlada Republike Hrvatske je donijela Odluku o donošenju mreže osnovnih i srednjih škola, učeničkih domova i programa obrazovanja (Narodne novine 70/11 i 62/17) (dalje u tekstu: Mreža školskih ustanova), kojom se utvrđuju sve ustanove koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja na području za koje se mreža utvrđuje, sa svim objektima u kojima se provodi odgoj i obrazovanje. Mreža se ustrojava na način da zadovoljava iskazane potrebe tržišta rada utvrđene sustavnim praćenjem i predviđanjem demografskih, gospodarskih i urbanističkih kretanja na području za koje se utvrđuje, uđovoljava zahtjevima dostupnosti i racionalnog ustroja upisnih područja, odnosno školskih ustanova i programa odgoja i obrazovanja te ispunjava uvjete i mjerila propisane državnim pedagoškim standardima. Dostupnost podrazumijeva mogućnost redovitog odgoja i obrazovanja svakom osnovnoškolskom obvezniku u osnovnoj školi, drugoj ovlaštenoj ustanovi ili školskom objektu, uz primjerenu udaljenost od mjesta stanovanja i prometnu povezanost koja ne ugrožava sigurnost učenika te mogućnost srednjeg odgoja i obrazovanja učeniku korištenjem svakodnevnog prijevoza ili smještajem u učeničkom domu. Racionalni ustroj upisnih područja podrazumijeva optimalnu iskoristivost postojećih školskih prostornih, materijalnih i kadrovskih kapaciteta.

Standardi školske djelatnosti s koeficijentima izvodljivosti i rokovima u kojima se treba (planira) pojedini standard postići, detaljno su utvrđeni Državnim pedagoškim standardom osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (Narodne novine 63/08 i 90/10) i Državnim pedagoškim standardom srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (Narodne novine 63/08 i 90/10) te Odlukom o utvrđivanju normativa prostora i opreme građevina škola, građevina školskih sportskih dvorana i školskih vanjskih igrališta koju je Ministarstvo znanosti i obrazovanja donijelo u travnju 2013. U listopadu 2014. donesena je Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (Narodne novine 124/14). Jedan od ciljeva navedene Strategije je osigurati optimalne uvjete rada odgojno-obrazovnih ustanova, a jedna od planiranih mjera za ostvarenje navedenog cilja je analiza uvjeta rada u školskim ustanovama s ciljem izgradnje, dogradnje i rekonstrukcije postojećih ili novih školskih objekata, u skladu s donesenim pedagoškim standardima.

Prema odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, sredstva za financiranje školskih ustanova čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave osiguravaju se u državnom proračunu i proračunima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Od 2001. do 2016. financiranje materijalnih, finansijskih i rashoda za tekuće i investicijsko održavanje te kapitalnih ulaganja u području osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja (decentralizirane funkcije) preneseno je s države na sve županije i 35 gradova. Vlada Republike Hrvatske svake godine utvrđuje kriterije i mjerila za osiguravanje minimalnog finansijskog standarda radi ostvarivanja javnih potreba osnovnog i srednjeg školstva. Prema utvrđenim kriterijima i mjerilima, županijama i gradovima, kao osnivačima i nositeljima financiranja osnovnih i srednjih škola, utvrđuju se bilančna prava, na temelju prosječnih kalkulativnih cijena po učeniku, po razrednom odjelu i po školskoj zgradbi, za financiranje materijalnih i finansijskih rashoda, rashoda za tekuće i investicijsko održavanje i rashoda za kapitalna ulaganja. Županije i gradovi su dužni donijeti vlastite godišnje odluke o kriterijima, mjerilima i načinu financiranja decentraliziranih funkcija osnovnih i srednjih škola te učeničkih domova u okvirima bilanciranih sredstava i po namjenama utvrđenim odlukama Vlade Republike Hrvatske. Dužni su sredstva za rashode za kapitalna ulaganja u osnovne i srednje škole te učeničke domove realizirati u skladu sa zakonom kojim se uređuje javna nabava. Također su dužni do 31. ožujka svake godine na propisanom obrascu dostaviti Ministarstvu znanosti i obrazovanja godišnje izvještaje o prihodima i rashodima decentraliziranih funkcija osnovnog i srednjeg školstva za prethodnu godinu.

Na području Sisačko-moslavačke županije, financiranje osnovnoškolskih i srednjoškolskih ustanova preneseno je na Sisačko-moslavačku županiju, Grad Kutinu i Grad Sisak.

Sisačko-moslavačka županija obuhvaća sedam gradova i 12 općina sa 172 439 stanovnika, a površine je 4 466,96 km². Prema Mreži školskih ustanova, na području Županije je 36 osnovnih škola, 15 srednjih škola (13 s općeobrazovnim programom i dvije glazbene škole) te učenički dom. Osnivači osnovnih škola su Sisačko-moslavačka županija (21 osnovna škola), Grad Kutina (šest osnovnih škola) i Grad Sisak (devet osnovnih škola). Sisačko-moslavačka županija je osnivač srednjih škola i učeničkog doma.

Rashodi za kapitalna ulaganja financiraju se iz decentraliziranih sredstava (do minimalnog finansijskog standarda javnih potreba škola određenog godišnjim odlukama Vlade Republike Hrvatske o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog finansijskog standarda javnih potreba osnovnog školstva i odlukama o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog finansijskog standarda javnih potreba srednjih škola i učeničkih domova), proračunskih sredstava osnivača i drugih izvora.

Prema podacima iz Odluke o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog finansijskog standarda javnih potreba osnovnog školstva u 2016., u školskoj godini 2015./2016. osnovnu školu na području Sisačko-moslavačke županije pohađao je 12 091 učenik, a planirana decentralizirana sredstva za kapitalna ulaganja u ukupno 115 zgrada osnovnih škola iznosila su 4.737.305,00 kn. U odnosu na 2014., kada su za ukupno 109 zgrada osnovnih škola iznosila 5.002.226,00 kn, manja su za 264.921,00 kn ili 5,3 % te 2015., kada su za ukupno 108 zgrada iznosila 4.851.400,00 kn, manja su za 114.095,00 kn ili 2,4 %. Podaci o broju učenika, zgrada i planiranim decentraliziranim sredstvima za kapitalna ulaganja u srednje škole navedeni su u dijelu izvješća koji se odnosi na Sisačko-moslavačku županiju.

Prema podacima Sisačko-moslavačke županije, Grada Kutine i Grada Siska (osnivači škola) za 2014., 2015. i 2016., ukupni rashodi i izdaci navedenih jedinica iznosili su 1.391.138.936,00 kn, a kapitalna ulaganja u osnovne i srednje škole iznosila su 51.838.863,00 kn.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim ukupnim rashodima i izdacima te kapitalnim ulaganjima u osnovne i srednje škole Sisačko-moslavačke županije, Grada Kutine i Grada Siska, od 2014. do 2016.

Tablica broj 2

Ostvareni ukupni rashodi i izdaci te kapitalna ulaganja u osnovne i srednje škole
Sisačko-moslavačke županije, Grada Kutine i Grada Siska,
od 2014. do 2016.

u kn

Redni broj	Osnivač	Godina	Ukupni rashodi i izdaci	Kapitalna ulaganja u osnovne i srednje škole	Udjel u %	
	1	2	3	4	5(4/3)	
1.	Sisačko-moslavačka županija	2014.	176.509.369,00	11.498.660,00	6,5	
		2015.	216.491.369,00	13.216.564,00	6,1	
		2016.	242.213.151,00	14.347.672,00	5,9	
		2014.-2016.	635.213.889,00	39.062.896,00	6,1	
2.	Grad Kutina	2014.	76.065.700,00	933.604,00	1,2	
		2015.	70.865.318,00	1.931.031,00	2,7	
		2016.	71.245.586,00	3.860.075,00	5,4	
		2014.-2016.	218.176.604,00	6.724.710,00	3,1	
3.	Grad Sisak	2014.	172.429.778,00	2.408.947,00	1,4	
		2015.	169.111.208,00	1.772.604,00	1,0	
		2016.	196.207.457,00	1.869.706,00	0,9	
		2014.-2016.	537.748.443,00	6.051.257,00	1,1	
Ukupno osnivači		2014.	425.004.847,00	17.836.820,00	4,2	
		2015.	456.467.895,00	17.500.748,00	3,8	
		2016.	509.666.194,00	20.751.000,00	4,1	
		2014.-2016.	1.391.138.936,00	51.838.863,00	3,7	

Kapitalna ulaganja u osnovne i srednje škole Sisačko-moslavačke županije, Grada Kutine i Grada Siska za 2014., 2015. i 2016. u ukupnim rashodima navedenih jedinica sudjeluju s 3,7 %.

Prema podacima Sisačko-moslavačke županije, Grada Kutine i Grada Siska za 2014., 2015. i 2016., od ukupnih kapitalna ulaganja u osnovne i srednje škole koja su iznosila 51.838.863,00 kn, na ulaganja u osnovne škole odnosi se 47.819.927,00 kn ili 92,2 %, a na ulaganja u srednje škole 4.018.936,00 kn ili 7,8 %.

U tablici broj 3 daju se podaci o ostvarenim rashodima za kapitalna ulaganja u osnovne škole od 2014. do 2016., prema osnivačima i izvorima financiranja.

Tablica broj 3

Ostvareni rashodi za kapitalna ulaganja u osnovne škole od 2014. do 2016. prema osnivačima i izvorima financiranja

u kn

Redni broj	Osnivač	Decentralizirana sredstva	Vlastita proračunska sredstva	Drugi izvori	Ukupno
	1	2	3	4	5
1.	Sisačko-moslavačka županija	1.976.242,00	31.211.384,00	1.856.333,00	35.043.959,00
2.	Grad Kutina	2.558.543,00	1.707.063,00	2.459.104,00	6.724.710,00
3.	Grad Sisak	3.770.376,00	1.529.056,00	751.825,00	6.051.257,00
	Ukupno	8.305.161,00	34.447.503,00	5.067.262,00	47.819.926,00

Ulaganja Sisačko-moslavačke županije iznose 35.043.959,00 kn ili 73,3 %, Grada Kutine 6.724.710,00 kn ili 14,1 %, a Grada Siska 6.051.257,00 kn ili 12,6 % ukupnih ulaganja u osnovne škole.

Iz vlastitih proračunskih sredstava financirano je 72,0 %, iz decentraliziranih sredstava 17,4 %, a iz drugih izvora 10,6 % rashoda za kapitalna ulaganja u osnovne škole.

Osim ulaganja u osnovne škole, koja su iskazana u finansijskim izvještajima Sisačko-moslavačke županije, Grada Kutine i Grada Siska za 2014., 2015. i 2016., Grad Glina i Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije zajednički su financirali radove na rekonstrukciji Osnovne škole Glina, dogradnji školske sportske dvorane, čiji je osnivač Sisačko-moslavačka županija. Vrijednost investicije, koja je započela 2009., a završena 2017., iznosila je 19.330.225,00 kn. Školski odbor osnovne škole Glina i Sisačko-moslavačka županija su 2009. dali suglasnost Gradu Glini za ishođenje lokacijske dozvole za izgradnju školske sportske dvorane. U 2017., nakon završetka investicije, Grad Glina je donio odluku o prijenosu vlasništva zemljišta na kojem je izgrađena dvorana i odluku o prijenosu vrijednosti ulaganja u objekt školske sportske dvorane na Osnovnu školu Glina, bez naknade, a skupština Sisačko-moslavačke županije je dala suglasnost na odluku školskog odbora Osnovne škole Glina kojima se prihvata vlasništvo zemljišta i prijenos vrijednosti ulaganja. U drugim aktivnostima u vezi provedbe navedene investicije, Sisačko-moslavačka županija nije sudjelovala.

Rashodi za kapitalna ulaganja u srednje škole za 2014., 2015. i 2016. ostvareni su u iznosu 4.018.937,00 kn. Ulaganja su u cijelosti ostvarena iz proračuna Sisačko-moslavačke županije, koja je osnivač srednjih škola. Iz decentraliziranih sredstava financirano je 93,2 %, iz drugih izvora 6,7 %, a iz vlastitih proračunskih sredstva Sisačko-moslavačke županije 0,1 % rashoda za kapitalna ulaganja u srednje škole.

Osim ulaganja u srednje škole, koja su iskazana u finansijskim izvještajima Sisačko-moslavačke županije za 2014., 2015. i 2016., Ministarstvo znanosti i obrazovanja izravno financira izgradnju Obrtničke (Strukovne) škole u Sisku, za koju je provelo postupke nabave i zaključilo ugovore o radovima.

Sisačko-moslavačka županija

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je Sisačko-moslavačka županija kao jedinica područne (regionalne) samouprave. Prema Mreži školskih ustanova, osnivač je 21 osnovne škole koje imaju 32 područne škole te 15 srednjih škola (13 s općeobrazovnim programom i dvije umjetničke škole) i učeničkog doma. Osnovne škole imaju 16 školskih sportskih dvorana, područne škole i pet osnovnih škola nemaju sportsku dvoranu, a produženi boravak organiziran je u jednoj osnovnoj školi.

Rashodi za kapitalna ulaganja u osnovne i srednje škole financirani su iz decentraliziranih sredstava, proračunskih sredstava Sisačko-moslavačke županije i drugih izvora.

Prema podacima iz Odluke o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog finansijskog standarda javnih potreba osnovnog školstva u 2016., u školskoj godini 2015./2016. osnovne škole, čiji je osnivač Sisačko-moslavačka županija, pohađala su 6 573 učenika, a planirana decentralizirana sredstva za kapitalna ulaganja u 72 zgrade osnovnih škola iznosila su 2.663.171,00 kn. U odnosu na 2014., kada su za 67 zgrada osnovnih škola iznosila 2.895.176,00 kn, manja su za 232.005,00 kn ili 8,0 % te na 2015., kada su iznosila 2.725.588,00 kn, manja su za 62.417,00 kn ili 2,3 %.

Prema podacima iz Odluke o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog finansijskog standarda javnih potreba srednjih škola i učeničkih domova u 2016., čiji je osnivač Sisačko-moslavačka županija, u školskoj godini 2015./2016. srednje škole pohađalo je 5 803 učenika, u učeničkom domu bilo je 64 učenika, a planirana decentralizirana sredstva za kapitalna ulaganja u ukupno 36 zgrada srednjih škola i učeničkog doma iznosila su 1.932.155,00 kn. U odnosu na 2014., kada su za ukupno 27 zgrada srednjih škola i učeničkog doma iznosila 1.894.447,00 kn, veća su za 37.708,00 kn ili 2,0 %, a u odnosu na 2015., kada su za ukupno 26 zgrada srednjih škola i učeničkog doma iznosila 1.816.222,00 kn, veća su za 115.933,00 kn ili 6,4 %.

Prema podacima Sisačko-moslavačke županije, ukupni rashodi za kapitalna ulaganja u škole za 2014., 2015. i 2016. iskazani su u iznosu 39.062.897,00 kn. Na osnovne škole se odnosi 35.043.959,00 kn, a na srednje škole 4.018.938,00 kn. Za 2016. rashodi su iskazani u iznosu 14.347.672,00, što je u odnosu na 2015. više za 1.131.108,00 kn ili 8,6 %, a u odnosu na 2014. više za 2.849.012,00 kn ili 24,8 %. Osim rashoda za kapitalna ulaganja, iz decentraliziranih sredstava za 2014., 2015. i 2016. financirani su i izdaci za otplatu kredita za izgradnju osnovne škole s dvoranom u Popovači u iznosu 8.201.773,00 kn. Također za 2014. i 2015. Ministarstvo znanosti i obrazovanja je, na temelju zahtjeva Županije, dalo suglasnost za udruživanjem decentraliziranih sredstava za kapitalna ulaganja u osnovne i srednje škola.

U tablici broj 4 daju se podaci o ostvarenim rashodima Sisačko-moslavačke županije za kapitalna ulaganja u osnovne škole od 2014. do 2016., prema izvorima financiranja.

Tablica broj 4

**Ostvareni rashodi Sisačko-moslavačke županije za kapitalna ulaganja
u osnovne škole od 2014. do 2016., prema izvorima financiranja**

u kn

Redni broj	Izvori financiranja	Rashodi			
		2014.	2015.	2016.	Ukupno 2014.-2016.
1	2	3	4	5	
1.	Decentralizirana sredstva	593.277,00	654.307,00	728.658,00	1.976.242,00
2.	Vlastita proračunska sredstva	10.905.383,00	10.746.113,00	9.559.888,00	31.211.384,00
3.	Drugi izvori	0,00	0,00	1.856.333,00	1.856.333,00
Ukupno		11.498.660,00	11.400.420,00	12.144.879,00	35.043.959,00

Rashodi za kapitalna ulaganja u osnovne škole financirani su 89,1 % iz vlastitih proračunskih sredstava, 5,6 % iz decentraliziranih sredstava te 5,3 % iz drugih izvora. Decentralizirana sredstva su ostvarena u planiranim iznosima. Vlastita proračunska sredstva odnose se na kreditna sredstva i druge izvore, a vrijednosno značajniji drugi izvori se odnose na sredstva iz državnog proračuna za izmjenu krovišta na staroj Osnovnoj školi Popovača, uvođenje e-Dnevnika i uređenje kuhinja u školama. Na rashode za izgradnju osnovne škole s dvoranom u Popovači, odnosi se 86,9 % ostvarenih rashoda za kapitalna ulaganja u osnovne škole od 2014. do 2016.

U tablici broj 5 daju se podaci o ostvarenim rashodima Sisačko-moslavačke županije za kapitalna ulaganja u srednje škole od 2014. do 2016., prema izvorima financiranja.

Tablica broj 5

**Ostvareni rashodi Sisačko-moslavačke županije za kapitalna ulaganja
u srednje škole do 2014. do 2016., prema izvorima financiranja**

u kn

Redni broj	Izvori financiranja	Rashodi			
		2014.	2015.	2016.	Ukupno 2014.-2016.
1	2	3	4	5	
1.	Decentralizirana sredstva	0,00	1.811.698,00	1.932.155,00	3.743.853,00
2.	Vlastita proračunska sredstva	0,00	4.446,00	0,00	4.446,00
3.	Drugi izvori	0,00	0,00	270.638,00	270.638,00
Ukupno		0,00	1.816.144,00	2.202.793,00	4.018.937,00

Rashodi za kapitalna ulaganja u srednje škole financirani su 93,2 % iz decentraliziranih sredstava, iz drugih izvora 6,7 % te 0,1 % iz vlastitih proračunskih sredstava. Ostvarena decentralizirana sredstva su u odnosu na planirana manja za 4.861,00 kn. Sredstva iz drugih izvora su ostvarena iz državnog proračuna za radove na novoj Obrtničkoj (Strukovnoj) školi. Vrijednosno značajnija ulaganja odnose se na izgradnju nove Obrtničke (Strukovne) škole u Sisku i uređenje učionica u Srednjoj školi Glina te uvođenje e-Dnevnika.

Nalozi i preporuke

- Odluke o kapitalnim ulaganjima u osnovne i srednje škole

Odlukama o kriterijima, mjerilima i načinu financiranja decentraliziranih funkcija osnovnog školstva, srednjih škola i učeničkog doma u Sisačko-moslavačkoj županiji za 2014., 2015. i 2016., utvrđeno je da se sredstva za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefinansijskoj imovini škola raspoređuju u skladu s planovima rashoda za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefinansijskoj imovini škola, koji su doneseni uz prethodnu suglasnost Ministarstva znanosti i obrazovanja. Također za 2014. i 2015. Ministarstvo je, na temelju zahtjeva Županije, dalo suglasnost za udruživanjem decentraliziranih sredstava za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefinansijskoj imovini osnovnih i srednjih škola.

Planovima rashoda za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefinansijskoj imovini u osnovnim školama Sisačko-moslavačke županije utvrđene su investicije koje se planiraju financirati, ukupno planirana vrijednost svake investicije, vrijednost koja će se financirati u godini za koju se plan donosi te izvori financiranja.

Prema planu rashoda za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefinansijskoj imovini u školama u 2014., ulaganja iznose 6.211.935,00 kn, od čega 4.789.623,00 kn iz decentraliziranih sredstava. Vrijednosno značajnija sredstva planirana su za izgradnju osnovne škole s dvoranom u Popovači (otplata glavnice i kamata kredita) u iznosu 4.184.202,00 kn ili 67,4 % planiranih rashoda, a druga sredstva u iznosu 2.027.733,00 kn planirana su za izmjenu radijatora, cijevi, kotla centralnog grijanja, dogradnju sanitarnog čvora, izmjenu stolarije i izmjenu azbestnog krova.

U 2015. planirana su ulaganja u iznosu 5.694.810,00 kn, od čega 4.541.810,00 kn iz decentraliziranih sredstava. Vrijednosno značajnija sredstva planirana su za izgradnju osnovne škole s dvoranom u Popovači (otplata kamata kredita) u iznosu 2.136.123,00 kn ili 37,5 % planiranih rashoda, za projekte energetske učinkovitosti škola u iznosu 1.255.687,00 kn ili 22,0 %, a druga sredstva u iznosu 2.303.000,00 kn planirana su za nabavu školske opreme, prilagodbu objekata osobama s invaliditetom, ulaganja u novu Obrtničku (Strukovnu) školu i ulaganja u sportske terene škola.

U 2016. planirana su ulaganja u iznosu 5.814.538,00 kn, od čega 4.595.326,00 kn iz decentraliziranih sredstava. Vrijednosno značajnija sredstva planirana su za realizaciju projekta e-škola i nabavu informatičke opreme u iznosu 2.019.844,00 kn ili 34,7 % planiranih rashoda, za izgradnju osnovne škole s dvoranom u Popovači (otplata kamata kredita) u iznosu 1.934.513,00 kn ili 33,3 %, obnovu krova na staroj školi u Popovači (zamjena azbestnog krova) u iznosu 430.320,00 kn, sanaciju i uređenje praktikuma u Srednjoj školi Glina u iznosu 484.919,00 kn, a druga sredstva u iznosu 944.942,00 kn planirana su za izgradnju nove Obrtničke (Strukovne) škole, nabavu glazbenih instrumenata za glazbene škole, uređenje prostorija, nabavu uređaja za prijevoz invalida, nabavu školske opreme i izradu idejnog projekta prenamjene stare Obrtničke (Strukovne) škole u učenički dom.

Sisačko-moslavačka županija nije izradila analizu svih podataka o stanju i opremljenosti osnovnih i srednjih škola u odnosu na mjerila za prostor i opremu propisana Državnim pedagoškim standardom osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja, Državnim pedagoškim standardom srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja i koeficijentima izvodljivosti standarda te Odlukom o utvrđivanju normativa prostora i opreme građevina škola, građevina školskih sportskih dvorana i školskih vanjskih igrališta s potrebnim sredstvima, izvorima sredstava, aktivnostima, prioritetima i rokovima provedbe.

Prema pisanom očitovanju pročelnika Upravnog odjela za prosvjetu, kulturu i sport Sisačko-moslavačke županije, navedeni Upravni odjel kontinuirano provodi pojedinačne analize stanja i opremljenosti školskih objekata, no planiranje aktivnosti, odnosno provedba potrebnih aktivnosti i usklađenja s pedagoškim standardima i normativima prostora i opreme ovisi o niz elemenata na koje Sisačko-moslavačka županija ne može utjecati, a to su osobito osigurana sredstva unutar propisanog minimalnog finansijskog standarda, mogućnostima financiranja iz županijskog proračuna i dostupnost drugih izvora financiranja (primjerice iz sredstava europskih fondova i državnog proračuna). Sastavljeno je više pojedinačnih analiza o stanju i opremljenosti osnovnih i srednjih škola. Tako je sastavljena analiza o stanju objekata u vezi energetske učinkovitosti, analiza mogućnosti uvođenja nastave u jednoj smjeni, analiza potreba i mogućnosti financiranja izgradnje školskih sportskih dvorana za škole koje dvorane nemaju, analiza broja objekata izgrađenih od zdravstveno i ekološki neprihvatljivih materijala, analiza potreba za osnivanjem učeničkog doma u Sisku, analiza popunjenošt učeničkog doma u Kutini, analiza mogućnosti i potreba za uređenjem školskih kuhinja ili drugim mogućnostima pripreme toplog obroka i analiza opremljenosti i potreba za informatičkom opremom. Nakon provedenih analiza, izmijenjeno je azbestno krovište uz sufinanciranje radova sredstvima Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije putem Programa održivog razvoja lokalne zajednice i sredstvima jedinice lokalne samouprave, izrađen je projekt prenamjene stare Obrtničke (Strukovne) škole u učenički dom, prijavljeno je na natječaj u 2017. i odobreno sufinanciranje investicija energetske učinkovitosti sedam škola ukupne vrijednosti 35.539.842,00 kn, pokrenuta je inicijativa za izmjenom propisa koji bi omogućili jednostavnije uvođenje novih obrazovnih programa, što bi utjecalo i na popunjenošt učeničkog doma u Kutini, a u suradnji s Općinom Donji Kukuzari i županijskom razvojnom agencijom priprema se dokumentacija za prijavu sufinanciranja izgradnje jedne školske sportske dvorane iz sredstava fondova za ruralni razvoj (nositelj prijave je Općina Donji Kukuzari na čijem području se osnovna škola nalazi).

Državni ured za reviziju predlaže Sisačko-moslavačkoj županiji izraditi analizu svih podatka o stanju i opremljenosti osnovnih i srednjih škola u odnosu na mjerila za prostor i opremu propisana Državnim pedagoškim standardom osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja, Državnim pedagoškim standardom srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja i koeficijentima izvodljivosti standarda te Odlukom o utvrđivanju normativa prostora i opreme građevina škola, građevina školskih sportskih dvorana i školskih vanjskih igrališta s potrebnim sredstvima, izvorima sredstava, aktivnostima, prioritetima i rokovima.

- Provedba i praćenje provedbe kapitalnih ulaganja u osnovne i srednje škole

Ulaganja Sisačko-moslavačke županije od 2014. do 2016. u objekte osnovnih i srednjih škola, čiji je osnivač, iznose 39.062.896,00 kn, od čega se na izgradnju osnovne škole s dvoranom Popovača odnosi 30.454.644,00 kn ili 77,9 %. Osim rashoda za izgradnju, iz decentraliziranih sredstava financirana je od 2014. do 2016. otplata kredita za izgradnju navedene škole u iznosu 8.201.773,00 kn (jedan obrok glavnice u 2014. u iznosu 1.953.545,00 kn i kamate za 2014., 2015. i 2016. u iznosu 6.248.228,00 kn). Druga vrijednosno značajnija ulaganja odnose se na rashode za Obrtničku (Strukovnu) školu u Sisku, obnovu krovišta na staroj Osnovnoj školi Popovača, nabavu informatičke opreme i radove za uvođenje e-Dnevnika u školama, sanaciju učionica u Srednjoj školi Glina, te uređenje kuhinja. Sisačko-moslavačka županija je također financirala izradu idejnog projekta preuređenja stare Obrtničke (Strukovne) škole u učenički dom u iznosu 57.500,00 kn.

Investicijski elaborati (kao jedan dokument) u kojem su precizno utvrđeni opseg radova i usluga, vrijednost radova i usluga, vrijeme realizacije i realni izvori sredstava nisu izrađeni prije početka realizacije kapitalnih ulaganja. Opseg radova i usluga, vrijednost radova i usluga, vrijeme realizacije i izvori sredstava, vidljivi su iz proračuna, projekcija proračuna, planova kapitalnih ulaganja, planova nabave, ugovora i projektne dokumentacije. Odlukom o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog finansijskog standarda javnih potreba osnovnog školstva i Odlukom o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog finansijskog standarda javnih potreba srednjih škola i učeničkih domova iz 2017. nije više propisana obveza izrade investicijskog elaborata. Odredbom članka 45. Zakona o proračunu je propisano da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu preuzeti obveze po investicijskim projektima tek nakon provedenog stručnog vrednovanja te ocijenjene opravdanosti i učinkovitosti investicijskog projekta.

Prije donošenja odluka o izgradnji osnovne škole s dvoranom u Popovači te prenamjeni stare Obrtničke (Strukovne) škole u učenički dom, dobivene su suglasnosti Ministarstva znanosti i obrazovanja na idejni projekt, odnosno idejno rješenje u skladu s odredbama članka 21. Državnog pedagoškog standarda osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja i članka 19. Državnog pedagoškog standarda srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja.

Izbor izvoditelja radova za izgradnju osnovne škole s dvoranom u Popovači, izgradnju nosivog sloja za igralište i okoliš nove Obrtničke (Strukovne) škole u Sisku, obnovu krovišta na staroj Osnovnoj školi Popovača, sanaciju učionica u Srednjoj školi Glina i izradu idejnog projekta - preuređenja stare Obrtničke (Strukovne) škole u učenički dom, provela je Sisačko-moslavačka županija prema propisima o javnoj nabavi. Nabavu opreme i radova za uvođenje e-Dnevnika i kuhinja provodile su škole.

Rashodi za izgradnju osnovne škole s dvoranom u Popovači u 2014., 2015. i 2016. ostvareni su u iznosu 30.454.644,00 kn. Nositelj investicije je Sisačko-moslavačka županija koja je provela postupke nabave i zaključila ugovore o izgradnji i nadzoru izgradnje u iznosu 57.878.049,00 kn ($8.045,40 \text{ kn/m}^2$ neto površine).

Investiciju zajednički financiraju Županija i Grad Popovača koji financira troškove školske sportske dvorane u dijelu iznad državnog pedagoškog standarda i normativa prostora i opreme školskih sportskih dvorana. Sporazumi i ugovori o zajedničkom financiranju zaključeni su za izradu projekta, radove, nadzor i opremanje.

U financiranju je sudjelovalo i Ministarstvo znanosti i obrazovanja koje je 2016. i 2017. doznačilo 1.800.000,00 kn za opremanje škole, a u studenome 2017. zaključen je i ugovor o sufinanciranju navedene investicije u vrijednosti do 3.500.000,00 kn s Ministarstvom regionalnoga razvoja i fondova Europske unije.

Radovi su započeli u 2013., a na zahtjev izvoditelja radova i uz prethodno mišljenje nadzornog tijela o opravdanosti, rok za završetak radova je produžen pet puta. Zadnjim dodatkom ugovoru iz travnja 2017. rok završetka radova je produžen do 8. lipnja 2017. Do prosinca 2017. radovi nisu završeni, odnosno kasne šest mjeseci. Ugovorena je kazna za kašnjenje s izvođenjem radova. U 2016., dvije godine nakon početka radova i nakon što je rok za završetak radova produžen više puta, Sisačko-moslavačka županija je imenovala zaposlenika, kao koordinatora investicije. Uspostavljen je sustav praćenja investicije putem stalnih koordinativnih sastanaka Sisačko-moslavačke županije, Grada Popovače, nadzornog tijela i izvoditelja radova i poduzimaju se aktivnosti kako bi se objekt završio i stavio u funkciju za koju je namijenjen.

Radi pribavljanja sredstava za financiranje radova, Sisačko-moslavačka županija se zadužila kod poslovne banke u iznosu 50.000.000,00 kn, a Grad Popovača u iznosu 7.500.000,00 kn. Planirani izvori financiranja investicije (krediti i opći prihodi i primici) su dostačni za završetak radova, no Županija je izdatke za otplatu kredita u iznosu 8.201.773,00 kn financirala iz decentraliziranih sredstva za 2014., 2015. i 2016. (58,9 % ukupno doznačenih decentraliziranih sredstava za kapitalna ulaganja u škole za navedene godine), što je znatno umanjilo finansijska sredstva koja su preostala za financiranje svih drugih investicija u školama u kojima je Županija osnivač. Osim za novu osnovnu školu u Popovači, Županija u proračunu treba osigurati sredstva za financiranje investicija u 21 osnovnoj, 15 srednjih škola i jednom učeničkom domu koji djelatnost obavljaju u 108 zgrada i za koje su za financiranje rashoda za kapitalna ulaganja u škole preostala sredstva u iznosu 8.608.252,00 kn (vlastita sredstva, financiranje iz drugih izvora i decentralizirana sredstva) ili 79.707,00 kn po zgradi u tri godine, odnosno 26.569,00 kn godišnje.

Rashodi za nabavu informatičke opreme i uvođenje e-Dnevnika ostvareni su u iznosu 2.287.074,00 kn, a rashodi za uređenje kuhinja 1.082.302,00 kn. Nabavu roba (opreme) i radova provodile su škole samostalno prema postupcima za bagatelnu nabavu te su robe i radovi nabavljeni od više dobavljača. Realizaciju, odnosno izvršenje i rokove, prate škole i županijski upravni odjel kontrolom ispostavljenih računa. Oprema je stavljena u funkciju. Usporedbom ispostavljenih računa za radove i opremu za uvođenje e-Dnevnika, utvrđeno je da je dio cijena različit, što se moglo izbjegći provedbom jedinstvenog postupka nabave na razini županije.

Rashodi za radove na novoj Obrtničkoj (Strukovnoj) školi (izgradnja nosivog sloja igrališta i okoliša te drugi radovi) ostvareni su u iznosu 1.621.568,00 kn. Sisačko-moslavačka županija je osnivač škole te je i prijašnjih godina (od 2003.) ulagala u izgradnju škole (projektna dokumentacija i nadzor projektne dokumentacije, troškovi raznih priključaka i dozvola, uređenje igrališta), a vrijednost ulaganja evidentirana u poslovnim knjigama Županije koncem 2016. iznosi 7.916.828,00 kn (imovina u pripremi). Izgradnja škole je u tijeku. Postupke nabave je provelo i ugovor o radovima na izgradnji škole zaključilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja vodi navedenu investiciju nakon što je 2010. izmijenjen glavni projekt za izvođenje druge faze građevine srednje škole, čime je mijenjana prvotna građevinska dozvola iz 2006. i 2008., koja je obuhvaćala izgradnju Obrtničke (Strukovne) škole s dvoranom. Izgradnju dvorane je započeo Grad Sisak 2007., a koncem 2016. u poslovnim knjigama Grada Siska, kao imovina u pripremi, evidentirana su ulaganja iz 2008. i 2009. u iznosu 7.766.353,00 kn. Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Sisačko-moslavačka županija i Grad Sisak nisu uspostavili zajednički sustav praćenja provedbe (realizacije) ulaganja, imenovali koordinatora ulaganja, ni uredili međusobna prava i obveze (plaćanja, evidentiranje imovine u pripremi i završenog ulaganja).

Rashodi za izmjenu azbestnog krovišta i termoizolaciju na staroj Osnovnoj školi Popovača ostvareni su u iznosu 1.610.126,00 kn. Radove financira Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u iznosu 750.000,00 kn, prema ugovoru o sufinanciranju iz svibnja 2016., a ostatak prema ugovoru o sufinanciranju iz lipnja 2016., u jednakim dijelovima Županija i Grad Popovača (jedinica lokalne samouprave na čijem području se škola nalazi). Imenovan je voditelj projekta, zaposlenik Županije. Prati se realizacija investicije. Radovi su završeni prema ugovorenim uvjetima. Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova Europske unije dostavljena je dokumentacija o tijeku i završetku radova, u skladu s ugovorom o sufinanciranju.

U ožujku 2017., školski odbor osnovne škole, uz suglasnost Sisačko-moslavačke županije kao osnivača, dao je Općini Donji Kukuruzari, na čijem se području škola nalazi, suglasnost za izgradnju školske sportske dvorane uz osnovnu školu. U odluci je navedeno da će se imovinsko-pravni odnosi i pravo služenja na izgrađenom objektu rješiti posebnim aktima između škole, osnivača i općine. Općina Donji Kukuruzari je izradila idejno arhitektonsko rješenje na koje je dobila suglasnost Ministarstva znanosti i obrazovanja te u suradnji sa Županijom i županijskom razvojnom agencijom priprema projektnu i drugu dokumentaciju radi prijave financiranja izgradnje iz sredstava Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. Nisu utvrđeni budući troškovi korištenja, održavanja i izvori financiranja objekta ni sudjelovanje Županije u dalnjoj provedbi (realizaciji) ulaganja.

Za izgradnju osnovne škole s dvoranom u Popovači te pripremu osnivanja učeničkog doma u Sisku, sastavljena je analiza opravdanosti, a budući troškovi korištenja, održavanja i izvori financiranja objekata procijenjeni su samo za učenički dom. Također, nisu procijenjeni troškovi korištenja, održavanja i izvori financiranja i nije ugovoren tko će navedene troškove podmirivati, za dio dvorane osnovne škole u Popovači iznad pedagoških standarda, čiju izgradnju financira Grad Popovača.

Za novu osnovnu školu s dvoranom u Popovači i za izmjenu krovišta na staroj osnovnoj školi u Popovači, koje zajednički financiraju Sisačko-moslavačka županija i Grad Popovača, ugovorima o financiranju su uređena međusobna prava i obveze u vezi plaćanja, koja su i primjenjivana. Ugovorima o financiranju i drugim dokumentima nisu bila uređena međusobna prava i obveze u vezi evidentiranja imovine. Do 2016. imovina (u pripremi) bila je evidentirana u poslovnim knjigama Sisačko-moslavačke županije i Grada Popovače, u dijelu koji su financirali. Od 2016. navedena imovina je evidentirana u poslovnim knjigama Sisačko-moslavačke županije u ukupnom iznosu, a u poslovnim knjigama Grada Popovače u dijelu koji je financirao (dio imovine je dva puta evidentiran). Na isti način evidentirano je i ulaganje u izmjenu krovišta na staroj osnovnoj školi u Popovači. Nakon završetka investicija, vrijednost imovine Sisačko-moslavačka županija prenosi školskim ustanovama.

Za novu osnovnu školu s dvoranom u Popovači, u 2016., dvije godine nakon početka radova te nakon što je rok za završetak radova produžen više puta, Sisačko-moslavačka županija je imenovala zaposlenika, kao koordinatora investicije.

Državni ured za reviziju predlaže Sisačko-moslavačkoj županiji prije preuzimanja obveza po investicijskim projektima u škole, prema vlastitoj metodologiji pripreme, ocjene i izvedbe investicijskih projekata provesti vrednovanje, ocjenu opravdanosti i učinkovitosti investicijskog projekta. Predlaže se u slučajevima zajedničkog financiranja ulaganja u škole urediti međusobna prava i obveze (plaćanja, evidentiranje rashoda i imovine). Kod ulaganja kod kojih su nositelji ulaganja i financiranja drugi subjekti, urediti prava i obveze te sudjelovanje Sisačko-moslavačke županije, kao osnivača škole, u cijelokupnoj provedbi investicije. Predlaže se imenovati koordinatora ulaganja na početku svake investicije, kako bi se od početka investicije uspostavio sustav praćenja i po potrebi poduzimale aktivnosti i mјere radi pravodobnog završetka i stavljanja objekta u funkciju za koju je namijenjen. Predlaže se za sva ulaganja procijeniti troškove korištenja, održavanja i izvore financiranja.

Za dio školske sportske dvorane osnovne škole u Popovači iznad pedagoških standarda, predlaže se procijeniti troškove korištenja, održavanja i izvore financiranja. Predlaže se utvrditi razloge kašnjenja radova na osnovnoj školi s dvoranom u Popovači. Ukoliko je do kašnjenja radova došlo krivnjom izvoditelja odnosno ukoliko je izvoditelj povrijedio ugovorne obveze, predlaže se obračunati i naplatiti ugovornu kaznu za kašnjenje i jamstvo banke za uredno ispunjenje ugovora. Nadalje, predlaže se nastaviti aktivnosti kako bi se objekt završio i stavio u funkciju za koju je namijenjen.

Kod istovrsnih predmeta nabave za škole, a osobito u slučajevima kada se provode jedinstveni projekti (investicije), predlaže se, zbog postizanja racionalnosti i veće ekonomičnosti korištenja sredstava, provoditi objedinjenu javnu nabavu na razini županije.

- Vrednovanje završenih kapitalnih ulaganja u osnovne i srednje škole

Sisačko-moslavačka županija nije uredila sustav vrednovanja završenih kapitalnih ulaganja u osnovne i srednje škole, koji bi obuhvaćao praćenje rezultata ulaganja (iskorištenost, troškovi korištenja i drugi elementi), analizu rezultata ulaganja u odnosu na planirane ciljeve i poduzimanje mјera u slučajevima odstupanja.

Iako nije uredila sustav vrednovanja završenih kapitalnih ulaganja, Sisačko-moslavačka županija putem upravnog odjela za školstvo, koji surađuje s predstavnicima školskih ustanova, analizira i prati rezultate vrijednosno značajnijih ulaganja u škole. Tako je primjerice zamjenom azbestnog krovišta i ugradnjom toplinske izolacije planirano ostvariti kvalitetnije i sigurnije uvjete za rad i uštedu energenata, a uređenjem kuhinja za pripremu toplih obroka planirano je povećati broj učenika koji se hrane i uvesti kvalitetniju i zdraviju prehranu, što je i postignuto. Nadalje, radi kontinuiranog praćenja potrošnje energenata, Sisačko-moslavačka županija je uspostavila informacijski sustav za gospodarenje energijom.

Podaci o potrošnji energije za školske objekte (količinski i vrijednosni), unose se mјesečno na temelju računa za utrošenu energiju. Unesene podatke moguće je uspoređivati s podacima iz prošlih razdoblja za isti objekt kao i s podacima za druge (slične) objekte, što omogućava praćenje ušteda koje su rezultat obavljenih ulaganja na objektima.

Prikupljeni podaci su također preduvjet za sufinanciranje energetske učinkovitosti škola, a Sisačko-moslavačka županiji je u 2017. odobreno sufinanciranje investicija energetske učinkovitosti u sedam škola.

Državni ured za reviziju predlaže Sisačko-moslavačkoj županiji urediti sustav vrednovanja završenih kapitalnih ulaganja u osnovne i srednje škole koji bi obuhvaćao praćenje rezultata ulaganja (iskorištenost, troškovi korištenja i drugi elementi). Predlaže se izraditi analizu rezultata ulaganja u odnosu na planirane ciljeve i u slučajevima odstupanja poduzeti mjere kako bi se postigli planirani ciljevi. Pri donošenju odluka o kapitalnim ulaganjima uzeti u obzir rezultate (zaključke) navedenih analiza kako bi se kapitalnim ulaganjima upravljalo na učinkovitiji način.

- Evidencija o stanju i opremljenosti osnovnih i srednjih škola

Sisačko-moslavačka županija je ustrojila evidenciju o stanju i opremljenosti osnovnih i srednjih škola čiji je osnivač. Prema navedenoj evidenciji, odgojno-nastavna djelatnost se u 2016. odvijala u 108 objekata, od čega su 72 objekta osnovnoškolskih ustanova, 33 objekta srednjih škola i tri objekta učeničkog doma.

Podatak o broju objekata iz navedene evidencije istovjetan je broju objekata za koje su ostvarena sredstva za kapitalna ulaganja u osnovne i srednje škole iz Odluke o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog finansijskog standarda javnih potreba osnovnog školstva u 2016. i Odluke o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog finansijskog standarda javnih potreba srednjih škola i učeničkih domova u 2016. U 2014. navedena sredstva ostvarena su za 94, a u 2015. za 95 objekata, odnosno u 2016. broj objekata je u odnosu na 2014. veći za 14, a u odnosu na 2015. za 13 objekata. Povećanje broja objekata se odnosi na postupanje Sisačko-moslavačke županije po uputama i odgovoru Ministarstva znanosti i obrazovanja za određivanje prostora kao samostalne školske građevine. Prema uputama sadržanim u tablicama navedenog Ministarstva, Pregled ukupnog broja učenika, razrednih odjela i građevina škola školska građevina je samostojna funkcionalna cjelina kao građevina škole, građevina školske sportske dvorane, građevina radionice, praktikuma i slično. Broj školskih građevina osnovnih škola u načelu je jednak zbroju matičnih i područnih škola. U načelu, jedna srednja škola ima jednu ili više građevina, ako više škola radi u jednoj građevini svakoj školi pripada jedna građevina, a ako je građevina učeničkog doma unutar građevine škole svakome se priznaje jedna građevina. Prema odgovoru Ministarstva upućenom Sisačko-moslavačkoj županiji u veljači 2016., škola i dvorana se uvijek iskazuju kao dvije građevine kada su zasebne građevine (sportska dvorana uz školu) i kada je sportska dvorana u školi.

Evidencija sadrži popis objekata u kojima se odvija odgojno-obrazovna djelatnost, podatke o nazivu ustanove, godini izgradnje, broju katastarskih čestica na kojima su objekti izgrađeni, školskim sportskim dvoranama, organiziranom produženom boravku, radu u smjenama, pristupnosti za invalide i vlasništvo. Tijekom 2016., za potrebe pripreme dokumentacije za projekte energetske obnove školskih ustanova, prikupljeni su podaci o građevinskoj dokumentaciji (lokacijska, građevinska, uporabna dozvola, uvjeti gradnje) te energentima. Sisačko-moslavačka županija također vodi evidenciju o opremljenosti škola informatičkom opremom. Podaci se usklađuju sa stvarnim stanjem svake godine.

Starost školskih objekata je od 1862. (zgrada Osnovne škole, Petrinja) do 2010. (Osnovna škola Mate Lovrak, Petrinja, Područna škola Češko Selo), a dio objekata je obnavljan, odnosno dograđen od 2002. do 2012.

Prema evidenciji u vlasništvu odnosno suvlasništvu Republike Hrvatske je pet objekata, odnosno zemljište na kojima su objekti sagrađeni, šest je u vlasništvu ili suvlasništvu jedinica lokalne samouprave, tri se vode kao općenarodna imovina, jedan objekt ima više suvlasnika, a za jedan objekt nisu uređeni imovinsko - pravni odnosi za zemljišne čestice. Drugi objekti su u vlasništvu škola i učeničkog doma.

Produženi boravak je organiziran u dvije osnovne škole što je za jednu školu više od podataka navedenih u Mreži školskih ustanova. U jednoj smjeni radi 12 matičnih osnovnih škola, devet radi u dvije smjene, 24 područne škole rade u jednoj smjeni, sedam radi u dvije smjene, u jednoj smjeni radi pet srednjih škola, a deset u dvije smjene. Ni jedna osnovna i srednja škola ne radi u tri smjene. U odnosu na podatke navedene u Mreži školskih ustanova, smanjen je broj područnih škola za jednu područnu školu (31 područna škola), odnosno nastava se ne odvija u jednoj područnoj školi.

Od 21 osnovne škole, školsku sportsku dvoranu ima 16 osnovnih škola, pet osnovnih škola nema dvoranu (od kojih jedna koristi kao dvoranu društveni dom, a jedna koristi dvoranu srednje škole). Dvoranu nema ni jedna područna škola. Od 13 srednjih škola s općeobrazovnim programom, šest škola ima dvoranu, a sedam nema (od kojih dvije škole imaju trim kabinet, jedna koristi učionicu kao dvoranu, dvije koriste dvoranu druge škole, a jedna koristi gradsku sportsku dvoranu).

Podatke o broju učenika i razrednih odjela Sisačko-moslavačka županija preuzima od škola i mjerodavnih tijela državne uprave. Prema navedenim podacima, u školskoj godini 2015./2016. osnovnu školu su pohađala 6 573 učenika, što je u odnosu na 2013./2014. manje za 13,5 %, a u odnosu na 2014./2015. manje za 4,9 %. U školskoj godini 2015./2016. srednju školu su pohađala 5 803 učenika, što je u odnosu na 2013./2014. manje za 8,7 %, a u odnosu na 2014./2015. više za 1,6 %. U školskoj godini 2015./2016. u učeničkom domu su bila 64 učenika, što je u odnosu na 2013./2014. manje za 8,6 %, a u odnosu na 2014./2015. manje za 4,5 %.

Sisačko-moslavačka županija je također ustrojila evidenciju školskih objekata kod kojih su u izgradnji korišteni zdravstveno i ekološki neprihvatljivi materijali (azbest). Prema navedenoj evidenciji, tijekom 2015. i 2016. na dvije zgrade, koje su u redovnom nastavnom procesu, azbest je zamijenjen, a na dvije zgrade planirana je zamjena u 2018., odnosno do 2020.

U 2017. Sisačko-moslavačka županija je ustrojila i evidenciju o stanju i opremljenosti osnovnih i srednjih škola prema drugim mjerilima za prostor i opremu i njihovoj usklađenosti s Državnim pedagoškim standardom osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja, Državnim pedagoškim standardom srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja te Odlukom o utvrđivanju normativa prostora i opreme građevina škola, građevina školskih sportskih dvorana i školskih vanjskih igrališta.

Također, Ministarstvo znanosti i obrazovanja ima ustrojenu evidenciju o stanju i opremljenosti osnovnih i srednjih škola (Evidencija građevina i e-Matica), koje nisu povezane s evidencijama koje vode jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (osnivači škola). Osnivački škola nemaju mogućnost pristupa i korištenja podataka iz navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju predlaže Sisačko-moslavačkoj županiji, u suradnji s Ministarstvom znanosti i obrazovanja, ustrojiti jedinstvenu evidenciju o osnovnim i srednjim školama sa svim elementima propisanim Državnim pedagoškim standardom osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja, Državnim pedagoškim standardom srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja i Odlukom o utvrđivanju normativa prostora i opreme građevina škola, građevina školskih sportskih dvorana i školskih vanjskih igrališta.

Grad Kutina

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđen je Grad Kutina kao jedinica lokalne samouprave. Prema Mreži školskih ustanova, osnivač je šest osnovnih škola (pet s općeobrazovnim programom koje imaju 12 područnih škola i jedne umjetničke). Osnovne škole s općeobrazovnim programom imaju školske sportske dvorane, a produženi boravak je organiziran u jednoj školi.

Rashodi za kapitalna ulaganja u osnovne škole financirani su iz decentraliziranih sredstava, proračunskih sredstava Grada Kutine i drugih izvora.

Prema podacima iz Odluke o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog finansijskog standarda javnih potreba osnovnog školstva u 2016., osnovne škole, čiji je osnivač Grad Kutina, pohađao je 2 161 učenik, a planirana decentralizirana sredstva za kapitalna ulaganja u 18 zgrada osnovnih škola iznosila su 836.726,00 kn. U odnosu na 2014., kada su za 19 zgrada osnovnih škola iznosila 835.736,00 kn, veća su za 990,00 kn ili 0,12 % te 2015. kada su iznosila 863.963,00 kn, manja su za 27.273,00 kn ili 3,2 %.

Prema podacima Grada Kutine, ukupni rashodi za kapitalna ulaganja u osnovne škole za 2014., 2015. i 2016. iskazani su u iznosu 6.724.710,00 kn.

U tablici broj 6 daju se podaci o ostvarenim rashodima Grada Kutine za kapitalna ulaganja u osnovne škole od 2014. do 2016., prema izvorima financiranja.

Tablica broj 6

Ostvareni rashodi Grada Kutine za kapitalna ulaganja u osnovne škole od 2014. do 2016., prema izvorima financiranja

u kn

Redni broj	Izvori financiranja	Rashodi			
		2014.	2015.	2016.	Ukupno 2014.-2016.
	1	2	3	4	5
1.	Decentralizirana sredstva	857.854,00	863.963,00	836.726,00	2.558.543,00
2.	Vlastita proračunska sredstva	44.250,00	1.067.068,00	595.745,00	1.707.063,00
3.	Drugi izvori	31.500,00	0,00	2.427.604,00	2.459.104,00
	Ukupno	933.604,00	1.931.031,00	3.860.075,00	6.724.710,00

Rashodi za kapitalna ulaganja u osnovne škole financirani su 38,0 % iz decentraliziranih sredstava, 36,6 % iz drugih izvora te 25,4 % iz vlastitih proračunskih sredstava. Ostvarena decentralizirana sredstva su u odnosu na planirana veća za 22.111,00 kn ili 0,9 %. Drugi izvori financiranja su sredstva Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja i Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost (bespovratna sredstva za projekte). Vlastita proračunska sredstva su opći prihodi, prihodi od komunalne naknade i prodaje nefinancijske imovine.

Nalozi i preporuke

- Odluke o kapitalnim ulaganjima u osnovne škole

Grad Kutina je na temelju Odluka o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog finansijskog standarda javnih potreba osnovnog školstva za 2014., 2015. i 2016. donio odluke o kriterijima, mjerilima i načinu financiranja decentraliziranih funkcija osnovnog školstva Grada Kutine. Odluke, između ostalog, sadrže iznos sredstava koji se osigurava u proračunu Grada Kutine za rashode za kapitalna ulaganja. Odlukama je utvrđeno da navedeni rashodi podrazumijevaju kapitalne projekte za koje postoji opravdana potreba. Sredstva su školama raspoređena u Planu rashoda za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefinansijskoj imovini. Planovi sadrže ukupni iznos ulaganja, vrstu ulaganja i izvore sredstava, a škole potražuju sredstva na temelju izvješća o izvršenim nabavama, ovjenih obračunskih situacija za izvedene radove i druge vjerodostojne knjigovodstvene dokumentacije.

Planom rashoda za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefinansijskoj imovini u osnovnim školama u 2014., planirana su ulaganja u iznosu 835.736,00 kn. Cjelokupni iznos odnosi se na decentralizirana sredstava. Vrijednosno značajnija sredstva planirana su za obnovu elektrotehničkih instalacija u jednoj školi u iznosu 428.000,00 kn ili 51,2 %, a preostalih 407.736,00 kn planirano je za sanaciju sanitarnih čvorova u dvije škole, sanaciju podnih obloga u dvije škole te rekonstrukciju hidrantske mreže.

Planom rashoda za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefinansijskoj imovini u osnovnim školama u 2015., planirana su ulaganja u iznosu 1.694.964,00 kn, od čega 863.964,00 kn iz decentraliziranih sredstava, a 831.000,00 iz proračunskih sredstava Grada Kutine. Vrijednosno značajnija sredstva planirana su za sustav centralnog grijanja u jednoj školi u iznosu 480.000,00 kn, a preostala sredstva za školsku knjižnicu, postrojenje za grijanje, podne obloge i zamjenu krovija te za projektnu dokumentaciju za četiri škole za energetsku obnovu objekata.

Planom rashoda za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefinansijskoj imovini u osnovnim školama u 2016., planirana su ulaganja u iznosu 4.487.726,00 kn, od čega 836.726,00 kn iz decentraliziranih sredstava, 2.997.000,00 kn iz drugih izvora i 654.000,00 kn iz proračunskih sredstava Grada Kutine. Vrijednosno značajnija sredstva planirana su za energetsку obnovu jedne škole u iznosu 3.904.000,00 kn ili 87,0 %, a preostala sredstva u iznosu 583.726,00 kn za rekonstrukciju podova u jednoj školi, sanaciju krovija u dvije škole i projektnu dokumentaciju za tri škole za energetska obnova objekata.

Grad Kutina nije izradio analizu podataka o stanju i opremljenosti osnovnih škola u odnosu na mjerila za prostor i opremu osnovnih škola propisana Državnim pedagoškim standardom osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja i koeficijentima izvodljivosti standarda te Odlukom o utvrđivanju normativa prostora i opreme građevina škola, građevina školskih sportskih dvorana i školskih vanjskih igrališta s potrebnim sredstvima, izvorima sredstava, aktivnostima, prioritetima i rokovima provedbe. Analiza nije provedena ni za jedan objekt, a ne provodi se ni prije ulaganja u objekte i nabavu opreme.

Prema pisanom obrazloženju Grada Kutine, raspored sredstava po školama, predlaže Upravni odjel za društvene djelatnosti. Sredstva se raspoređuju prema stanju objekata koje procjenjuju stručne službe Grada Kutine i iskazanih potreba za ulaganjima koje dostavljaju ravnatelji (izravnom komunikacijom sa zaposlenicima gradskih službi ili na aktivima ravnatelja koji se održavaju tijekom godine). Sredstva su raspoređena u 2014., 2015. i 2016. na više objekata na radove manje vrijednosti. Značajnija ulaganja planirana su i obavljana u matične škole, a manja u područne škole (koje su uglavnom lošije opremljene od matičnih škola). Prema navedenom, u odlukama o kriterijima, mjerilima i načinu financiranja decentraliziranih funkcija osnovnog školstva Grada Kutine nisu utvrđeni kriteriji i mjerila po kojima će se ukupni iznos sredstava iz odluka raspodijeliti niti je propisano na koji način se utvrđuje postojanje opravdane potrebe. Također, nema dokumentacije iz koje je vidljiv način na koji se procjenjuje iznos potrebnih sredstava u planu, odnosno kako se procjenjuje i planira koji radove je potrebno izvesti.

Državni ured za reviziju predlaže Gradu Kutini izraditi analizu stanja i opremljenosti osnovnih škola u odnosu na mjerila za prostor i opremu osnovnih škola propisana Državnim pedagoškim standardom osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja i koeficijentima izvodljivosti standarda te Odlukom o utvrđivanju normativa prostora i opreme građevina škola, građevina školskih sportskih dvorana i školskih vanjskih igrališta. Predlaže se na temelju analize utvrditi kriterije za ulaganja, potrebna sredstva, izvore sredstava, aktivnosti, prioritete i rokove provedbe, a odluke o ulaganjima donijeti prema utvrđenim prioritetima.

- Provedba i praćenje provedbe kapitalnih ulaganja u osnovne škole

Rashodi za kapitalna ulaganja u osnovne škole u 2014. iznosili su 933.604,00 kn, u 2015. iznosili su 1.931.031,00 kn, a u 2016. iznosili su 3.860.075,00 kn. Ulaganja su u navedenim godinama obavljana u više osnovnih škola (objekata). U 2014. ulagano je u pet školskih objekta, a u 2015. i 2016. u sedam (na objektima, nabava opreme i projekata). Najznačajnije ulaganje odnosi se na energetsku obnovu Osnovne škole Vladimir Vidrić, za koju su u poslovnim knjigama Grada Kutine evidentirani rashodi u iznosu 3.662.157,00 kn.

Druga vrijednosno značajnija ulaganja obavljena su u pojedine dijelove objekta ili opreme, kao što su u 2014. elektro instalacije u Osnovnoj školi Banova Jaruga u iznosu 416.956,00 kn, hidrantska mreža u Osnovnoj školi Mate Lovrak u iznosu 211.859,00 kn i sanitarni čvor u Osnovnoj školi Stjepana Kefelje u iznosu 108.279,00 kn, u 2015. na strojarske radove na grijanju u Osnovnoj školi Mato Lovrak u iznosu 527.867,00 kn, rekonstrukciju knjižnice u Osnovnoj školi Mato Lovrak u iznosu 231.853,00 kn i sanaciju krovišta u Područnoj školi Ilova u iznosu 161.557,00 kn te u 2016. na podne obloge u Osnovnoj školi Zvonimir Frank u iznosu 102.247,00 kn, projekt energetske obnove u Osnovnoj školi Banova Jaruga u iznosu 181.400,00 kn i projekt energetske obnove u Osnovnoj školi Stjepan Kefelja u iznosu 166.769,00 kn.

Prije početka realizacije kapitalnih ulaganja nisu izrađeni investicijski elaborati kojima je trebalo utvrditi opseg i vrijednost radova i usluga, vrijeme realizacije i realne izvore sredstava. Opseg radova i usluga, vrijednost radova i usluga, vrijeme realizacije i izvori sredstava, vidljivi su iz proračuna, projekcija proračuna, planova kapitalnih ulaganja, planova nabave, ugovora i projektne dokumentacije.

Odlukom o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog finansijskog standarda javnih potreba osnovnog školstva iz 2017. nije više propisana obveza izrade investicijskog elaborata. Odredbom članka 45. Zakona o proračunu je propisano da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu preuzeti obveze po investicijskim projektima tek nakon provedenog stručnog vrednovanja te ocijenjene opravdanosti i učinkovitosti investicijskog projekta.

Za navedena ulaganja, nositelji investicija su škole. Provedeni su postupci javne nabave (tri otvorena postupka javne nabave, a za druga ulaganja postupci bagatelne nabave). Provodilo ih je središnje tijelo za javnu nabavu Grada Kutine osnovano 2011. Prema odluci o osnivanju, navedeno tijelo provodi postupke nabave za koje su sredstva osigurana proračunom Grada Kutine te za trgovачka društva u vlasništvu Grada Kutine. Postupci bagatelne nabave obavljeni su prema pravilnicima škola o bagatelnoj nabavi. U tri postupka vrijednost najpovoljnije ponude bila je iznad planiranih sredstava, ali je Grad Kutina na njih dao suglasnost, odnosno odobrenje na povećanje sredstava. Prema završnom izješču, projekt energetske obnove trajao je od listopada 2015. do studenoga 2016. Radovi na drugim objektima trajali su 30 do 60 dana. Za sve radove sastavljeni su primopredajni zapisnici. Kod primopredaje radova sudjeluju predstavnici izvoditelja, škole i Grada Kutine. Prema zapisnicima, radovi su izvedeni u ugovorenim rokovima.

Za obavljenu nabavu roba, radova i usluga škole dostavljaju Gradu Kutini zahtjev za doznamku sredstava u prilogu kojih su računi, obračunske situacije i druga dokumentacija. Grad Kutina zahtjev evidentira na računima rashoda i obveza. Rashode za nabavu imovine i povećanje vrijednosti imovine evidentiraju škole. Osim toga, škole vode analitičku evidenciju dobavljača i imovine.

Osim navedene energetske obnove Osnovne škole Vladimir Vidrić, za 2018. je planirana energetska obnova tri objekta. U 2016. je za dva projekta energetske obnove nabavljena projektna dokumentacija.

Osnovna škola Vladimir Vidrić je u svibnju 2016. zaključila s Ministarstvom graditeljstva i prostornog uređenja i Fondom za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova u razdoblju 2014.-2020. (dalje u tekstu: Ugovor). Prema Ugovoru, ukupna vrijednost projekta iznosi 4.404.180,00 kn, ukupni prihvativi troškovi 4.281.525,00 kn, a bespovratna sredstva koja se dodjeljuju 2.997.068,00 kn (iz Europskog fonda za regionalni razvoj financira se 1.284.458,00 kn, a iz Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost - nacionalno sufinanciranje 1.712.610,00 kn). Završno izješće (propisani obrazac) sadrži podatke o projektu (osnovni podaci, trajnost, javnost, opis i proračun projekta i kontrolnu listu Završnog izješča), zahtjev za nadoknadu sredstava, provedbu projekta, pokazatelje, popis ugovora, popis potraživanja neplaćenih prihvativih izdataka po stawkama, popis potraživanja prihvativih plaćenih troškova po stawkama, analizu potraživanih prihvativih izdataka i provedbeni raspored za buduće zahtjeve za nadoknadom. Prema izješču, ukupni ugovoreni iznos projekta je 3.631.989,00 kn, a ukupno su ostvareni rashodi u iznosu 3.774.820,00 kn.

Prije ulaganja nije obavljena procjena budućih troškova korištenja, održavanja i izvora financiranja objekata. Grad Kutina nije uspostavio sustav praćenja provedbe (realizacije) ulaganja, međutim ima uvid i djelomičnu kontrolu u svim značajnijim ulaganjima u škole, putem stručnog povjerenstva za provedbu postupaka nabave, obračunskih situacija koje se prilaže zahtjevima za prijenos sredstava i predstavnika koji sudjeluju u primopredaji radova.

Državni ured za reviziju predlaže Gradu Kutini prije preuzimanja obveza po investicijskim projektima u škole, prema vlastitoj metodologiji pripreme, ocjene i izvedbe investicijskih projekata provesti vrednovanje, ocjenu opravdanosti i učinkovitosti investicijskog projekta. Predlaže se prije donošenja odluke o ulaganjima procijeniti troškove korištenja, održavanja i izvore financiranja objekata. Nadalje, predlaže se uspostaviti sustav praćenja provedbe (realizacije) ulaganja u objekte.

- Vrednovanje završenih kapitalnih ulaganja u osnovne škole

Grad Kutina nije uredio sustav vrednovanja završenih kapitalnih ulaganja u osnovne škole koji bi obuhvaćao praćenje rezultata ulaganja (iskorištenost, troškovi korištenja i drugi elementi), analizu rezultata ulaganja u odnosu na planirane ciljeve i poduzimanje mjera u slučajevima odstupanja.

Kod energetske obnove, prema ugovoru, korisnik (škola) je obvezan, nakon završetka radova energetske obnove zgrada, sljedećih pet godina dostavljati godišnje izvješće o ostvarenim učincima projekta. U slučaju da korisnik ne ostvari planiranu razinu pokazatelja navedenih u obrascu projektnog prijedloga, Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja i Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost mogu zatražiti povrat udjela izvršenih sredstava razmjerno neostvarenom udjelu pokazatelja. S obzirom na to da škole ne dostavljaju Gradu Kutini izvješća o ostvarenim učincima projekta energetske učinkovitosti, Grad Kutina ne prati i ne analizira ostvarene učinke projekta.

Državni ured za reviziju predlaže Gradu Kutini urediti sustav vrednovanja završenih kapitalnih ulaganja u osnovne škole koji bi obuhvaćao praćenje rezultata ulaganja (iskorištenost, troškovi korištenja i drugi elementi). Predlaže se izraditi analizu rezultata ulaganja u odnosu na planirane ciljeve i u slučajevima odstupanja poduzeti mjere kako bi se postigli planirani ciljevi. Pri donošenju odluka o kapitalnim ulaganjima uzeti u obzir rezultate (zaključke) navedenih analiza kako bi se kapitalnim ulaganjima upravljalo na učinkovitiji način. Predlaže se donijeti odluku o obvezi škola da izvješća o ostvarenim učincima projekta energetske učinkovitosti dostavljaju Gradu Kutini, kako bi Grad Kutina podatke mogao pratiti i analizirati te u suradnji sa školom pravodobno poduzeti aktivnosti za ostvarenje propisanih pokazatelja učinkovitosti.

- Evidencija o stanju i opremljenosti osnovnih škola

Grad Kutina je ustrojio evidenciju o stanju i opremljenosti osnovnih škola čiji je osnivač. Prema navedenoj evidenciji, odgojno nastavna djelatnost se obavlja u 18 objekata. Jedna osnovna škola obavlja djelatnost u dva objekta, a sve druge osnovne i područne škole u jednom. Evidencija ne obuhvaća osnovnu glazbenu školu, jer djelatnost obavlja u prostoru pučkog učilišta. Evidencija sadrži podatke o nazivu ustanove, objektima u kojima se obavlja odgojno nastavna djelatnost, imovinsko-pravnom statusu, površini objekta, građevinskoj dokumentaciji (uporabna i građevinska dozvola), godini izgradnje i rekonstrukcije te vrsti obavljenih radova, instalacijama, grijanju, školskim sportskim dvoranama te drugo (najčešće planira li se i kada provesti energetska obnova škole).

Prema evidenciji o stanju i opremljenosti objekata osnovnih škola utvrđeno je da je u vlasništvu škola 13 objekata, jedan objekt je u vlasništvu Grada Kutine, za tri područne škole u zemljишnim knjigama upisano je društveno vlasništvo, a za jednu vlasništvo trgovačkog društva.

Najstariji objekt osnovne škole u kojem se izvodi nastavna djelatnost izgrađen je 1789., a najnoviji 1982., dok je najstariji objekt područne škole izgrađen 1947., a najnoviji 2011. Starost objekata je pet do 227 godina (osnovne škole od 34 do 227 godina, a područne od pet do 69). Prosječna starost objekata je 67 godina (osnovne škole 106, a područne 47 godina). Bez dva najstarija objekta, prosječna starost je 75 godina. Dva najstarija objekta planirana su u 2018. za energetsku obnovu. Za pojedine objekte evidencija ne sadrži podatke o instalacijama, a pojedini objekti nemaju potrebne instalacije (infrastrukturu), poput odvodnje, priključka na javni vodovod i odgovarajućeg grijanja, odnosno jedna područna škola (s najmanjim brojem učenika) ima grijanje na drva, a devet područnih škola plinske peći. Dvije škole imaju centralno grijanje, kako je propisano standardima.

Sve osnovne škole imaju sportsku dvoranu. Površina dvorana je 300,0 m² do 566,0 m², a po odjelu 16,7 m² do 35,0 m². Evidencija ne sadrži podatke o visini objekata. Škole imaju deset do 21 razredni odjel.

Nastavna djelatnost obavlja se u osnovnim školama u dvije smjene, osim u jednoj školi u kojoj se obavlja u jednoj. Produceni boravak je organiziran u četiri osnovne škole, što je za tri škole više od podataka navedenih u Mreži školskih ustanova.

Osim toga, Grad Kutina vodi evidenciju o broju učenika (po školama, razredima i ukupno), broju odjela, broju učenika koji putuju i broju učenika s teškoćama u razvoju te podatke o osnovnim školama u kojima je organiziran produženi boravak i podatke o radu u smjenama. Podaci se uskladjuju sa stvarnim stanjem svake godine. Podatke o broju učenika i razrednih odjela, Grad Kutina preuzima od škola. Prema navedenim podacima, u školskoj godini 2015./2016., osnovnu školu je pohađalo 2 161 učenika, što je u odnosu na 2013./2014. više za 0,1 %, a u odnosu na 2014./2015. manje za 1,6 %. Grad Kutina je ustrojio evidenciju školskih objekata kod kojih su u izgradnji korišteni zdravstveno i ekološki neprihvatljivi materijali (azbest). Prema spomenutoj evidenciji, u 2016. azbest je korišten na jednom objektu (područna škola), a zamjena se planira 2021.

Druge podatke o stanju i opremljenosti osnovnih škola propisane Državnim pedagoškim standardom osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja koji se odnose na mjerila za prostor i opremu osnovnih škola te Odlukom o utvrđivanju normativa prostora i opreme građevina škola, građevina školskih sportskih dvorana i školskih vanjskih igrališta, evidencija ne sadrži.

Također, Ministarstvo znanosti i obrazovanja ima ustrojenu evidenciju o stanju i opremljenosti osnovnih i srednjih škola (Evidencija građevina i e-Matica), koje nisu povezane s evidencijama koje vode jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (osnivači škola). Osnivački škola nemaju mogućnost pristupa i korištenja podataka iz navedenih evidencijskih sistemova.

Državni ured za reviziju predlaže Gradu Kutini, u suradnji s Ministarstvom znanosti i obrazovanja, ustrojiti jedinstvenu evidenciju o osnovnim školama sa svim elementima propisanim Državnim pedagoškim standardom osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja i Odlukom o utvrđivanju normativa prostora i opreme građevina škola, građevina školskih sportskih dvorana i školskih vanjskih igrališta.

Grad Sisak

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđen je Grad Sisak kao jedinica lokalne samouprave. Prema Mreži školskih ustanova, osnivač je devet osnovnih škola, koje imaju 15 područnih škola. Osam osnovnih škola ima sportske dvorane, a u tri osnovne škole organiziran je produženi boravak.

Rashodi za kapitalna ulaganja u osnovne škole financirani su iz decentraliziranih sredstava, proračunskih sredstava Grada Siska i drugih izvora.

Prema podacima iz Odluke o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog finansijskog standarda javnih potreba osnovnog školstva u 2016., osnovne škole čiji je osnivač Grad Sisak, pohađalo je 3 357 učenika, a planirana decentralizirana sredstva za kapitalna ulaganja u 25 zgrada osnovnih škola iznosila su 1.237.408,00 kn. U odnosu na 2014., kada su za 23 zgrade osnovnih škola iznosila 1.271.314,00 kn, manja su za 33.906,00 kn ili 2,7 % te 2015., kada su iznosila 1.261.849,00 kn, manja su za 24.441,00 kn ili 2,0 %.

Prema podacima Grada Siska, ukupni rashodi za kapitalna ulaganja u osnovne škole za 2014., 2015. i 2016. iskazani su u iznosu 6.051.257,00 kn.

U tablici broj 7 daju se podaci o ostvarenim rashodima Grada Siska za kapitalna ulaganja u osnovne škole od 2014. do 2016., prema izvorima financiranja.

Tablica broj 7

Ostvareni rashodi Grada Siska za kapitalna ulaganja u osnovne škole od 2014. do 2016., prema izvorima financiranja.

u kn

Redni broj	Izvori financiranja	Rashodi			
		2014.	2015.	2016	Ukupno 2014.-2016.
1	2	3	4	5	
1.	Decentralizirana sredstva	1.271.314,00	1.261.849,00	1.237.213,00	3.770.376,00
2.	Vlastita proračunska sredstva	998.278,00	290.875,00	239.903,00	1.529.056,00
3.	Drugi izvori	139.355,00	219.880,00	392.590,00	751.825,00
Ukupno		2.408.947,00	1.772.604,00	1.869.706,00	6.051.257,00

Rashodi za kapitalna ulaganja u osnovne škole financirani su 62,3 % iz decentraliziranih sredstava, 25,3 % iz vlastitih proračunskih sredstava te 12,4 % iz drugih izvora. Vlastita proračunska sredstva su prihodi od poreza, kamata na depozite po viđenju, zateznih kamata, zakupa imovine, naknada za korištenje prostora elektrana, prodaje državnih biljega, kazni, naplaćenih troškova prisilne naplate i drugi prihodi.

Drugi izvori su prihodi škola od sufinanciranja cijene usluge (uplate roditelja za školsku kuhinju), drugi nespomenuti prihodi po posebnim propisima (Agencija za odgoj i obrazovanje), tekuće pomoći iz državnog i županijskog proračuna, tekuće i kapitalne donacije te pružene usluge (najam školskih sportskih dvorana, školske zadruge).

Vrijednosno značajnija ulaganja u osnovne škole, čiji je osnivač Grad Sisak, od 2014. do 2016. odnose se na radove na izgradnji Područne škole Žabno, sanaciji i rekonstrukciji sanitarnih čvorova u Osnovnoj školi 22. lipnja, nabavu računalne opreme i projektora za osnovne škole Braća Ribar, Galdovo, Ivana Kukuljevića i Komarevo te radove na izgradnji lokalne računalne mreže u osnovnim školama Braća Ribar, Galdovo, Ivana Kukuljevića i Komarevo.

Osim navedenih, ostvareni su i rashodi za zakup na temelju ugovora o zakupu školske sportske dvorane u Budaševu u 2014. u iznosu 1.364.503,00 kn, u 2015. u iznosu 1.361.260,00 kn te u 2016. u iznosu 1.345.422,00 kn (mjesečna rata 11.915,06 EUR uvećana za porez na dodanu vrijednost). Zakupnina je financirana iz prihoda od komunalne naknade.

Grad Sisak je koncem 2007. proveo postupke javne nabave za nabavu usluga zakupa na pravu građenja za projektno financiranje sportske dvorane Obrtničke (Strukovne) škole i školske sportske dvorane u Budaševu (izgradnja građevine i davanje u zakup). Kao najpovoljnije odabrane su ponude iste pravne osobe s kojom su početkom 2008. zaključeni ugovori. Ugovoren je da Grad Sisak, odnosno Osnovna škola Budašev-Tropolovac-Gušće kao vlasnici zemljišta osnivaju pravo građenja radi izgradnje navedenih sportskih dvorana na rok 18, odnosno 17 godina u korist odabranog ponuditelja, da će odabrani ponuditelj vlastitim sredstvima izgraditi objekte koji će biti njegovo vlasništvo te da će ih nakon izgradnje dati u zakup Gradu Sisku, osnovnoj školi ili bilo kojem trgovačkom društvu u 100,0 % vlasništvu Grada Siska na 15 godina, o čemu će se zaključiti poseban ugovor o zakupu. Po isteku ugovorenog roka trajanja zakupa, nositelj prava građenja dužan je pozvati Grad Sisak da dostavi ponudu za otkup građevine u skladu s uvjetima ponude iz javnog nadmetanja. Prema ugovorima, osnovica za izračun zakupnine je cijena izgradnje, a otkupna vrijednost je 40,0 % cijene izgradnje navedene u ponudi. Za izgradnju sportske dvorane Obrtničke (Strukovne) škole, utvrđena je osnovica za izračun zakupa 80.561.264,00 kn (10.993.553,49 EUR), mjesečna zakupnina 717.719,00 kn (97.941,35 EUR), a otkupna vrijednost 32.224.506,00 kn (4.397.421,40 EUR), dok je za sportsku dvoranu osnovne škole, utvrđena osnovica za izračun zakupa 9.800.684,00 kn (1.337.421,16 EUR), mjesecna zakupnina 87.314,00 kn (11.915,06 EUR), a otkupna vrijednost 3.929.273,00 kn (534.968,46 EUR) bez poreza na dodanu vrijednost.

Dvorana osnovne škole je završena te je u srpnju 2010. Osnovna škola Budašev-Tropolovac-Gušće zaključila s nositeljem prava građenja ugovor o zakupu nekretnine na 15 godina (180 mjeseci) uz mjesečnu zakupninu 11.915,06 EUR uvećano za porez na dodanu vrijednost (dodaci ugovoru su zaključeni u listopadu 2010. i lipnju 2017.). Navedeni ugovor sporazumno je raskinut u lipnju 2017. kada je Grad Sisak s nositeljem prava građenja zaključio ugovor o prijenosu prava građenja. U razdoblju od zaključivanja navedenog ugovora o zakupu do sporazumnog raskida ugovora izvršeni su rashodi za zakup u iznosu 9.429.298,00 kn (84 mjesечne rate u iznosu 11.915,06 EUR uvećano za porez na dodanu vrijednost te za razdoblje od 1. svibnja do 13. srpnja 2017. porez na dodanu vrijednost na iznos ugovorene zakupnine). Ugovorom o prijenosu prava građenja koji je Grad Sisak zaključio s nositeljem prava građenja u lipnju 2017., ugovoren je prodaja i prijenos prava građenja sa svim pravima i obvezama, sadržajem i ograničenjima s kojima je osnovano kao i izgrađenim objektima i drugim pripadnostima tog prava na sportskoj školskoj dvorani u Budaševu u iznosu 6.000.000,00 kn. Navedeni iznos Grad je financirao iz kredita. Odluku o kreditnom zaduženju za otkup sportske školske dvorane u Budaševu u iznosu 7.500.000,00 kn donijelo je Gradsko vijeće u ožujku 2017., a suglasnost Vlade Republike Hrvatske za zaduživanje u navedenom iznosu dobivena je u lipnju 2017.

Ugovorom o dugoročnom kreditu zaključenim s bankom u srpnju 2017. ugovoreno je, između ostalog, da banka odobrava i stavlja na raspolaganje Gradu 7.500.000,00 kn za financiranje otkupa sportske školske dvorane u Budaševu, fiksna redovna kamatna stopa 2,75 % godišnje te otplata kredita u 93 mjesecne rate (zadnja dospijeva u travnju 2025.). Prema otplatnom planu, zbroj svih mjesecnih rata iznosi 6.646.356,00 kn za iskorištenih 6.000.000,00 kn po navedenom ugovoru.

Da Grad Sisak nije zaključio ugovor o prijenosu prava građenja te da se nastavio primjenjivani ugovor o zakupu nekretnine koji je Osnovna škola Budaševac-Topolovac-Gušće zaključila s nositeljem prava građenja dospjelo bi na naplatu još 96 mjesecnih rata u iznosu 11.915,06 EUR, odnosno 1.143.845,76 EUR, što uvećano za otkupnu vrijednost prema ugovoru o osnivanju i zakupu prava građenja za projektno financiranje sportske školske dvorane u Budaševu u iznosu 534.968,46 EUR ukupno iznosi 1.678.814,22 EUR, odnosno prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke za EUR na dan 14. srpnja 2017. iznosi 12.436.976,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Izgradnja sportske dvorane Obrtničke (Strukovne) škole do konca 2016. nije završena i u tijeku je sudski postupak s nositeljem prava građenja. U poslovnim knjigama Grada Siska kao imovina u pripremi evidentirana su ulaganja iz 2008. i 2009. u iznosu 7.766.353,00 kn, a odnose se na uslugu odvoza i odlaganja komunalnog otpada u okviru pripremnih radova na izgradnji javnih površina i pristupne ceste do nove sportske dvorane i Obrtničke (Strukovne) škole u iznosu 7.749.151,00 kn te isporuku dodatnih primjeraka dokumentacije za okoliš i vanjsko uređenje parcele za navedene objekte u iznosu 17.202,00 kn.

Nalozi i preporuke

- Odluke o kapitalnim ulaganjima u osnovne škole

Odlukama o kriterijima, mjerilima i načinu financiranja decentraliziranih funkcija osnovnog školstva u Gradu Sisku u 2014., 2015. i 2016., Gradsko vijeće je utvrdilo da su kriteriji i mjerila za utvrđivanje raspodjele sredstava unutar rashoda za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefinansijskoj imovini višegodišnje praćenje stanja osnovnoškolskih građevina, iskazane potrebe škola i procijenjeni prioriteti. Prema navedenim odlukama, škole su dužne provesti sve radnje nužne za ugovaranje i realizaciju odobrenih i utvrđenih zahvata na osnovnoškolskim građevinama u skladu s Programima javnih potreba u školstvu i Planovima rashoda za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefinansijskoj imovini u osnovnim školama. O izvedenim radovima škole su dužne dostavljati detaljna izvješća najmanje polugodišnje, odnosno nakon završetka radova. Škole su dostavljale navedena izvješća.

Planovima rashoda za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefinansijskoj imovini u osnovnim školama Grada Siska utvrđene su investicije koje se planiraju financirati, ukupno planirana vrijednost svake investicije, vrijednost koja će se financirati u godini za koju se plan donosi te izvori financiranja. Planom rashoda za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefinansijskoj imovini u osnovnim školama Grada u 2014. planirana su ulaganja u izgradnju Područne škole Žabno u iznosu 2.230.503,00 kn (od čega 1.271.314,00 kn iz decentraliziranih sredstava i 959.189,00 kn iz sredstava Grada), u 2015. planirana su ulaganja u izgradnju Područne škole Žabno u iznosu 679.957,00 kn i rekonstrukciju sanitarnih čvorova u Osnovnoj školi 22. lipnja u iznosu 581.892,00 kn (ukupno 1.261.849,00 kn iz decentraliziranih sredstava), a u 2016. planirana su ulaganja u sanaciju i rekonstrukciju sanitarnih čvorova u Osnovnoj školi 22. lipnja u iznosu 465.600,00 kn te projekt e-Dnevnik i elektroničko komunikacijske mreže u iznosu 771.808,00 kn (ukupno 1.237.408,00 kn iz decentraliziranih sredstava). Ministarstvo znanosti i obrazovanja dalo je suglasnost na navedene planove.

Analizu podataka o stanju i opremljenosti osnovnih škola u odnosu na mjerila za prostor i opremu osnovnih škola propisana Državnim pedagoškim standardom osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja i koeficijentima izvodljivosti standarda te Odlukom o utvrđivanju normativa prostora i opreme građevina škola, građevina školskih sportskih dvorana i školskih vanjskih igrališta s potrebnim sredstvima, izvorima sredstava, aktivnostima, prioritetima i rokovima provedbe, Grad Sisak nije izradio. Prema pisanom očitovanju voditeljice Odsjeka za predškolski odgoj, obrazovanje i sport Grada Siska, upravni odjel ovlašten za poslove osnovnog školstva kontinuirano u svom radu provodi analizu stanja i opremljenosti školskih objekata u odnosu na propisane državne pedagoške standarde i koeficijente njihove izvodljivosti te je usmjeren na njihovu realizaciju u cijelosti u onom dijelu koji je u njegovoj ovlasti i koji je u skladu s osiguranim iznosom sredstava unutar propisanog minimalnog finansijskog standarda za osnovne škole.

Državni ured za reviziju predlaže Gradu Sisku izraditi analizu stanja i opremljenosti osnovnih škola u odnosu na mjerila za prostor i opremu osnovnih škola propisana Državnim pedagoškim standardom osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja i koeficijentima izvodljivosti standarda te Odlukom o utvrđivanju normativa prostora i opreme građevina škola, građevina školskih sportskih dvorana i školskih vanjskih igrališta s potrebnim sredstvima, izvorima sredstava, aktivnostima, prioritetima i rokovima provedbe.

- Provedba i praćenje provedbe kapitalnih ulaganja u osnovne škole

Vrijednosno značajnija ulaganja u osnovne škole, čiji je osnivač Grad Sisak, od 2014. do 2016. odnose se na radove na izgradnji Područne škole Žabno u iznosu 2.907.064,00 kn, sanaciji i rekonstrukciji sanitarnih čvorova u Osnovnoj školi 22. lipnja u iznosu 1.067.079,00 kn (prva faza 624.687,00 kn i druga faza 442.392,00 kn), nabavu računalne opreme i projektora za osnovne škole Braća Ribar, Galdovo, Ivana Kukuljevića i Komarevo u iznosu 434.048,00 kn te radove na izgradnji lokalne računalne mreže u osnovnim školama Braća Ribar, Galdovo, Ivana Kukuljevića i Komarevo u iznosu 262.732,00 kn. Financirana su iz decentraliziranih sredstava, osim dijela radova izgradnje područne škole Žabno tijekom 2014. u iznosu 955.793,00 kn te sanacije i rekonstrukcije sanitarnih čvorova u Osnovnoj školi 22. lipnja (prva faza) tijekom 2015. u iznosu 67.917,00 kn, koji su financirani iz proračunskih sredstava. Ulaganja su evidentirana kao povećanje vrijednosti imovine u školama.

Prije početka realizacije kapitalnih ulaganja nisu izrađeni investicijski elaborati kojima je trebalo utvrditi opseg i vrijednost radova i usluga, vrijeme realizacije i realne izvore sredstava. Navedeno je utvrđeno kroz više drugih dokumenata (projektna dokumentacija za izvođenje radova, idejni projekt, planovi rashoda za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini, proračun, projekcija proračuna). Odlukom o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog finansijskog standarda javnih potreba osnovnog školstva za 2017. nije više propisana obveza izrade investicijskih elaborata. Odredbom članka 45. Zakona o proračunu je propisano da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu preuzeti obveze po investicijskim projektima tek nakon provedenog stručnog vrednovanja te ocijenjene opravdanosti i učinkovitosti investicijskog projekta.

Postupke nabave provele su škole, osim za računalnu opremu i projektore te radove na izgradnji lokalne računalne mreže za osnovne škole Braća Ribar, Galdovo i Ivana Kukuljevića koje je proveo Grad Sisak. Za radove na izgradnji Područne škole Žabno i nabavu računalne opreme i projektora za osnovne škole Braća Ribar, Galdovo i Ivana Kukuljevića provedeni su otvoreni postupci javne nabave, dok su za sanaciju i rekonstrukciju sanitarnih čvorova u Osnovnoj školi 22. lipnja (prva i druga faza), nabavu računalne opreme i projektora za Osnovnu školu Komarevo te radove na izgradnji lokalne računalne mreže u osnovnim školama Braća Ribar, Galdovo, Ivana Kukuljevića i Komarevo provedeni postupci bagatelne nabave. U povjerenstvu za provođenje postupaka nabave, koje su provele škole, bili su predstavnici Grada Siska (za izgradnju Područne škole Žabno dva predstavnika, a za sanaciju i rekonstrukciju sanitarnih čvorova jedan predstavnik Grada Siska), osim u postupcima nabave računalne opreme i projektora te izgradnje lokalne računalne mreže za Osnovnu školu Komarevo, u kojem su svi članovi povjerenstva bili zaposlenici škole.

Nabava se provodila prema odredbama propisa o javnoj nabavi i unutarnjih akata o bagatelnoj nabavi. Pojedine škole nisu u potpunosti provele postupke u skladu s unutarnjim aktima o bagatelnoj nabavi.

Osnovna škola 22. lipnja u postupcima bagatelne nabave za sanaciju i rekonstrukciju sanitarnih čvorova prva i druga faza istodobno sa slanjem poziva za dostavu ponuda trojici ponuditelja nije objavila poziv za dostavu ponuda na svojim mrežnim stanicama, otvaranje ponuda nije bilo javno te obavljeno istodobno s istekom roka za dostavu ponuda. Odredbama članaka 7. i 24. Naputka o provedbi postupaka javne nabave bagatelne vrijednosti Osnovne škole 22. lipnja, koji se primjenjivao u vrijeme provedbe navedenih postupaka nabave, utvrđeno je da kod postupaka bagatelne nabave jednake ili veće od 70.000,00 kn, istodobno sa slanjem poziva za dostavu ponuda, naručitelj objavljuje poziv za dostavu ponuda na svojim mrežnim stanicama kako bi ponudu mogli dostaviti i gospodarski subjekti kojima nije izravno upućen poziv za dostavu ponuda. Otvaranje ponuda je javno i započinje na naznačenom mjestu i u naznačeno vrijeme, istodobno s istekom roka za dostavu ponuda.

Osnovna škola Komarevo u postupcima bagatelne nabave za računalnu opremu i projektore te radova na izgradnji lokalne mreže, a Osnovna škola 22. lipnja u postupcima bagatelne nabave za sanaciju i rekonstrukciju sanitarnih čvorova prva i druga faza, nisu zatražile od ponuditelja dokaze o nekažnjavanju, što je trebalo prema odredbama članka 9. Pravilnika o provedbi postupaka javne nabave bagatelne vrijednosti Osnovne škole Komarevo i članka 9. Naputka o provedbi postupaka javne nabave bagatelne vrijednosti Osnovne škole 22. lipnja, koji su se primjenjivali u vrijeme provedbe navedenih postupaka nabave.

U postupku bagatelne nabave za radove na izgradnji lokalne računalne mreže u osnovnim školama Braća Ribar, Galdovo i Ivana Kukuljevića, koji je proveo Grad Sisak, otvaranje ponuda nije započelo istodobno s istekom roka za dostavu ponuda. Naputkom za provedbu nabave roba, usluga i radova na koju se ne primjenjuje Zakon o javnoj nabavi Grada Siska, koji se primjenjivao u vrijeme provedbe navedenog postupka nabave, utvrđeno je da otvaranje ponuda kod postupaka bagatelne nabave ponuditelj neće provesti javno, ali nije utvrđeno vrijeme u kojem se treba obaviti otvaranje ponuda. Odredbom članka 14. Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave Grada Siska, koji se primjenjuje od svibnja 2017., utvrđeno je da nakon isteka roka određenog u pozivu na dostavu ponuda, stručno povjerenstvo otvara pristigle ponude neposredno nakon isteka roka za dostavu ponuda, prema redoslijedu zaprimanja.

Radovi na sanaciji i rekonstrukciji saniranih čvorova, izgradnji lokalne računalne mreže te isporuka računalne opreme i projektor, obavljeni su u ugovorenim rokovima te obračunani u skladu s ugovorima.

Izgradnja Područne škole Žabno započela je 2010., kada je izrađen projektni zadatak i idejni projekt te dobivena suglasnost Ministarstva znanosti i obrazovanja na projektni zadatak. Radove na izgradnji izvodila su dva izvoditelja. S prvim izvoditeljem ugovor o izgradnji zaključila je Osnovna škola Braća Ribar u listopadu 2012. S obzirom na to da izvoditelj nije bio u mogućnosti izvršavati ugovorne obveze, u kolovozu 2013. zaključen je sporazum o raskidu ugovora o izgradnji Područne škole Žabno. Odluku o zaključivanju sporazuma o raskidu ugovora o izgradnji Područne škole Žabno donio je školski odbor (tri od sedam članova školskog odbora imenuje Grad Sisak). Izgradnja je prestala nakon što je izgrađena donja armirano-betonska ploča. Iz dostavljene dokumentacije nije vidljivo zašto izvoditelj radova nije bio u mogućnosti izvršavati ugovorne obveze. Jamstvo banke za uredno ispunjenje ugovorenih obveza, nije naplaćeno.

Osnovna škola Braća Ribar zaključila je s drugim izvoditeljem radova ugovor o izgradnji u travnju 2014., nakon provedenog otvorenog postupka javne nabave. Radovi su izvedeni u ugovorenom roku, a uporabna dozvola dobivena je u travnju 2015. Nakon završetka izgradnje, područna škola stavljena je u funkciju, ali nisu procijenjeni troškovi korištenja, održavanja i izvori financiranja korištenja i održavanja škole. Ukupni rashodi izgradnje od 2010. do 2015. iznose 3.785.075,00 kn (10.040,00 kn/m² bruto površine, odnosno 11.763,00 kn/m² neto površine), od čega rashodi za radove koje je obavio prvi izvoditelj iznose 508.083,00 kn, a rashodi za radove koje je obavio drugi izvoditelj iznose 2.907.064,00 kn te rashodi za izradu arhitektonske snimke postojećeg stanja škole, projektnog zadatka, idejnog projekta, geodetske podloge, glavnog i izvedbenog projekta, parcelacijskog elaborata, nadzora, objava i drugo iznose 369.928,00 kn.

Praćenje provedbe ulaganja u škole provodi se putem sustava riznice (praćenje potrošnje proračunskih sredstava) te putem stručnog nadzora, ali i neposrednim uvidom na terenu zaposlenika mjerodavnog upravnog odjela.

S obzirom na to da je sporazum o raskidu ugovora o izgradnji Područne škole Žabno zaključen, jer izvoditelj nije bio u mogućnosti izvršavati ugovorene obveze, Državni ured za reviziju je mišljenja da je trebalo naplatiti jamstvo banke za uredno ispunjenje ugovorenih obveza.

Državni ured za reviziju predlaže Gradu Sisku prije preuzimanja obveza po investicijskim projektima u škole, prema vlastitoj metodologiji pripreme, ocjene i izvedbe investicijskih projekata provesti vrednovanje, ocjenu opravdanosti i učinkovitosti investicijskog projekta. Predlaže se razmotriti mogućnost objedinjavanja provedbe postupaka nabave u vezi kapitalnih ulaganja u osnovne škole, s obzirom na to da sudjelovanjem predstavnika Grada Siska u radu povjerenstva za provedbu postupaka nabave i školskih odbora nije postignuta zadovoljavajuća razina kontrole (pojedine škole nisu u potpunosti provele postupke u skladu s unutarnjim aktima o bagatelnoj nabavi i nije naplaćeno jamstvo banke za uredno ispunjenje ugovorenih obveza). Nadalje, predlaže se prije donošenja odluke o ulaganjima procijeniti troškove korištenja, održavanja i izvore financiranja objekata.

- Vrednovanje završenih kapitalnih ulaganja u osnovne škole

Grad Sisak nije uredio sustav vrednovanja završenih kapitalnih ulaganja u osnovne škole koji bi obuhvaćao praćenje rezultata ulaganja (iskorištenost, troškovi korištenja i drugi elementi), analizu rezultata ulaganja u odnosu na planirane ciljeve i poduzimanje mjera u slučajevima odstupanja.

Iako nije uredio sustav vrednovanja završenih kapitalnih ulaganja, putem upravnog odjela za poslove osnovnog školstva kontinuirano prati rezultate ulaganja, surađuje usmeno, pisano i na terenu s predstavnicima osnovnoškolskih ustanova te prati finansijske zahtjeve i izvješća škola.

Prije izgradnje nove zgrade Područne škole Žabno proveo je analizu kojom je utvrdio da sanacija postojeće tri zgrade nije isplativa, te da će se izgradnjom novog objekta osigurati propisani pedagoški standardi, što je i ostvareno. Radovi na sanaciji i rekonstrukciji sanitarnih čvorova u Osnovnoj školi 22. lipnja (prva i druga faza) provedeni su na temelju nalaza sanitarne inspekcije u cilju zaštite zdravlja učenika i zaposlenika škole.

Projekt uvođenja e-Dnevnika realiziran je s ciljem povećanja standarda školstva i učinkovitijeg praćenja rada učenika i učitelja u nastavnom procesu, što je realizacijom projekta i postignuto.

Grad Sisak je početkom 2006., u suradnji s Programom Ujedinjenih naroda za razvoj, pokrenuo pilot projekt uvođenja Sustavnog gospodarenja energijom u Gradu Sisku s ciljem smanjenja potrošnje svih oblika energije u objektima u svom vlasništvu uključujući i objekte osnovnih škola. Projektom se željelo poboljšati energetsku efikasnost u Gradu Sisku te unaprijediti planiranje energetike i održivo gospodarenje resursima na lokalnoj i regionalnoj razini (financijske uštede, smanjenje emisije štetnih plinova) Provedene su energetske ocjene objekata te predloženi zahvati poboljšanja energetske efikasnosti. U okviru navedenog projekta, od 2006. do 2014. obavljena su ulaganja u sustave grijanja u devet škola, stolariju u šest škola, kroviste u dvije škole te su u četiri škole ugrađeni sustavi daljinskog očitavanja potrošnje energije. Ukupna vrijednost navedenih ulaganja iznosila je 12.702.699,00 kn, od čega je Grad Sisak financirao 10.773.117,00 kn, a Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost 1.929.582,00 kn. S ciljem kontinuiranog praćenja potrošnje energenata te postignutih ušteda nakon obavljenih ulaganja u objektima, Grad Sisak je uspostavio Informacijski sustav za gospodarenje energijom. Podatke o potrošnji energije (količinske i vrijednosne) na temelju mjesecnih računa za utrošenu energiju za školske objekte u navedeni informacijski sustav unose zaposlenici škola (osobe koje su odredili ravnatelji). Unesene podatke moguće je uspoređivati s podacima iz prošlih razdoblja za isti objekt kao i s podacima za druge (slične) objekte te dobiti podatke o uštедama koje su rezultat obavljenih ulaganja na objektima. U četiri škole ugrađeni su i sustavi daljinskog očitavanja potrošnje energije, čime je dobivena mogućnost kontinuiranog praćenja potrošnje svih energenata u objektima škola, ranog uočavanja nepravilnosti u radu, povećane potrošnje određenog energenta ili kvara u radu sustava. Također, navedeni sustav pruža podatke koji su podloga za brojne analize o utrošku energije (danju, noću, vikendom) te poduzimanje mjera za dodatne uštede.

Državni ured za reviziju predlaže Gradu Sisku urediti sustav vrednovanja završenih kapitalnih ulaganja u osnovne škole koji bi obuhvaćao praćenje rezultata ulaganja (iskorištenost, troškovi korištenja i drugi elementi). Predlaže se izraditi analizu rezultata ulaganja u odnosu na planirane ciljeve i u slučajevima odstupanja poduzeti mjere kako bi se postigli planirani ciljevi. Pri donošenju odluka o kapitalnim ulaganjima uzeti u obzir rezultate (zaključke) navedenih analiza kako bi se kapitalnim ulaganjima upravljalo na učinkovitiji način.

- Evidencija o stanju i opremljenosti osnovnih škola

Grad Sisak je ustrojio evidenciju o stanju i opremljenosti osnovnih škola čiji je osnivač, prema kojoj se odgojno-obrazovna djelatnost obavlja u 25 objekata osnovnoškolskih ustanova (devet objekata matičnih škola, 14 objekata područnih škola i dvije školske dvorane). Podatak o broju objekata iz navedene evidencije istovjetan je broju objekata za koje su ostvarena sredstva za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefinansijskoj imovini iz Odluke o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog finansijskog standarda javnih potreba osnovnog školstva u 2016. U 2014. i 2015. navedena sredstva ostvarena su za 23 objekta.

Revizijom je utvrđeno da osam matičnih škola ima sportske dvorane koje nisu vrednovane pri izračunu pripadajućih sredstava za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefinansijskoj imovini za 2014. i 2015., dok su za 2016. vrednovane dvije. Područne škole i jedna osnovna škola nemaju sportske dvorane.

Prema uputama sadržanim u tablicama Ministarstva znanosti i obrazovanja Pregled ukupnog broja učenika, razrednih odjela i građevina po osnovnim školama, školska građevina je samostojna funkcionalna cjelina kao građevina škole, građevina školske športske dvorane, građevina radionice i slično. Broj školskih građevina u načelu je jednak zbroju matičnih i područnih škola.

Navedena evidencija sadrži podatke o nazivu ustanove, adresi matičnih i područnih škola, godini izgradnje, vlasništvu, katastarskoj čestici, površini, energiji koja se koristi za grijanje, energetskom razredu, instalacijama te godinama u kojima je obavljena dogradnja ili rekonstrukcija. Prema navedenoj evidenciji, najstariji je objekt Osnovne škole Sela izgrađen 1771., a najnoviji Područne škole Žabno izgrađen 2015. Osam objekata starije je od sto godina, dok je deset starije od pedeset godina. Objekti osnovnoškolskih ustanova su u vlasništvu škola, osim objekata tri područne škole od kojih su dvije u vlasništvu Grada Siska, a jedna u vlasništvu Dobrovoljnog vatrogasnog društva Žažina. Osnovni podaci o objektima osnovnoškolskih ustanova sastavni su dio registra nekretnina koji Grad Sisak ustrojava od 2015.

Također, ustrojena je evidencija o broju učenika, razrednih odjela, smjena u kojima škola radi te učenika u produženom boravku po školskim godinama za matične i područne škole. Podatke za navedenu evidenciju pribavlja od škola (stanje koncem godine). Prema navedenoj evidenciji, u četiri matične škole i jedanaest područnih škola nastava se odvija u jednoj smjeni, a u drugima u dvije smjene. U školskoj godini 2015./2016. osnovnu školu je pohađalo 3 357 učenika, što je u odnosu na 2013./2014. manje za 5,4 %, a u odnosu na 2014./2015. manje za 2,6 %.

Podaci se usklađuju sa stvarnim stanjem. U odnosu na podatke koji su navedeni u Mreži školskih ustanova, smanjen je broj područnih škola za jednu, odnosno na 14 područnih škola, a produženi boravak organiziran je u pet škola, što je za tri više od podataka navedenih u Mreži školskih ustanova. Od jeseni 2016., nastava se ne održava u još dvije područne škole, a produženi boravak organiziran je u još jednoj školi.

Druge podatke o stanju i opremljenosti osnovnih škola propisane Državnim pedagoškim standardom osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja koji se odnose na mjerila za prostor i opremu osnovnih škola te Odlukom o utvrđivanju normativa prostora i opreme građevina škola, građevina školskih sportskih dvorana i školskih vanjskih igrališta, Grad Sisak ne vodi.

Također, Ministarstvo znanosti i obrazovanja ima ustrojenu evidenciju o stanju i opremljenosti osnovnih i srednjih škola (Evidencija građevina i e-Matica), koje nisu povezane s evidencijama koje vode jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (osnivači škola). Osnivački škola nemaju mogućnost pristupa i korištenja podataka iz navedenih evidencijskih sistemova.

Državni ured za reviziju predlaže Gradu Sisku, u suradnji s Ministarstvom znanosti i obrazovanja, ustrojiti jedinstvenu evidenciju o osnovnim školama sa svim elementima propisanim Državnim pedagoškim standardom osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja i Odlukom o utvrđivanju normativa prostora i opreme građevina škola, građevina školskih sportskih dvorana i školskih vanjskih igrališta.

OCJENA UČINKOVITOSTI KAPITALNIH ULAGANJA U OSNOVNE I SREDNJE ŠKOLE NA PODRUČJU SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti kapitalnih ulaganja u osnovne i srednje škole na području Sisačko-moslavačke županije. Revizijom je obuhvaćena provedba aktivnosti iz nadležnosti Sisačko-moslavačke županije, Grada Kutine i Grada Siska u vezi s donošenjem odluka o kapitalnim ulaganjima u osnovne i srednje škole u skladu s provedenim analizama stanja, utvrđenim kriterijima i prioritetima ulaganja, provedbom i praćenjem provedbe kapitalnih ulaganja, uspostavom sustava vrednovanja završenih kapitalnih ulaganja te ustrojavanjem evidencija o stanju i opremljenosti osnovnih i srednjih škola. Ciljevi revizije bili su provjeriti donošenje odluka o kapitalnim ulaganjima, provjeriti provedbu i praćenje provedbe kapitalnih ulaganja, provjeriti sustav vrednovanja završenih kapitalnih ulaganja te provjeriti evidencije o stanju i opremljenosti osnovnih i srednjih škola.

Na temelju revizijom utvrđenih činjenica, primjenjujući utvrđene kriterije, Državni ured za reviziju ocjenjuje da su kapitalna ulaganja u osnovne i srednje škole Sisačko-moslavačke županije te kapitalna ulaganja u osnovne škole Grada Kutine i Grada Siska **učinkovita, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te se daju sljedeći nalozi i preporuke:

- izraditi analizu stanja i opremljenosti osnovnih i srednjih škola, kojima su osnivači, u odnosu na mjerila za prostor i opremu propisana Državnim pedagoškim standardom osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja, Državnim pedagoškim standardom srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja i koeficijentima izvodljivosti standarda te Odlukom o utvrđivanju normativa prostora i opreme građevina škola, građevina školskih sportskih dvorana i školskih vanjskih igrališta s potrebnim sredstvima, izvorima sredstava, aktivnostima, prioritetima i rokovima provedbe (Sisačko-moslavačka županija, Grad Kutina, Grad Sisak)
- na temelju analize podataka o stanju i opremljenosti škola utvrditi kriterije za ulaganja, potrebna sredstva, izvore sredstava, aktivnosti, prioritete i rokove provedbe, a odluke o ulaganjima donijeti prema utvrđenim prioritetima (Grad Kutina)
- prije preuzimanja obveza po investicijskim projektima u škole, prema vlastitoj metodologiji pripreme, ocjene i izvedbe investicijskih projekata provesti vrednovanje, ocjenu opravdanosti i učinkovitosti investicijskog projekta (Sisačko-moslavačka županija, Grad Kutina, Grad Sisak)
- u slučajevima zajedničkog financiranja ulaganja u škole urediti međusobna prava i obveze u vezi plaćanja, evidentiranja rashoda i imovine (Sisačko-moslavačka županija)
- kada nositelji investicija i financiranja u škole nisu osnivači, nego drugi subjekti, urediti s tim subjektima prava i obveze te sudjelovanje osnivača u cijelokupnoj provedbi investicije (Sisačko-moslavačka županija)

- imenovati koordinatora ulaganja u škole na početku investicije, kako bi se od početka investicije uspostavio sustav praćenja i po potrebi poduzimale aktivnosti i mjere radi pravodobnog završetka i stavljanja objekta u funkciju za koju je namijenjen (Sisačko-moslavačka županija)
- prije donošenja odluke o ulaganjima u škole procijeniti troškove korištenja, održavanja i izvore financiranja (Sisačko-moslavačka županija, Grad Kutina, Grad Sisak)
- uspostaviti sustav praćenja provedbe (realizacije) ulaganja u škole (Grad Kutina)
- za dio školske sportske dvorane osnovne škole u Popovači iznad pedagoških standarda, procijeniti troškove korištenja, održavanja i izvore financiranja (Sisačko-moslavačka županija)
- utvrditi razloge kašnjenja radova na novoj osnovnoj školi s dvoranom u Popovači te obračunati i naplatiti ugovornu kaznu za kašnjenje i jamstvo banke za uredno ispunjenje ugovora ukoliko je do kašnjenja radova na novoj osnovnoj školi s dvoranom u Popovači došlo krivnjom izvoditelja odnosno ukoliko je izvoditelj povrijedio ugovorne obveze (Sisačko-moslavačka županija)
- nastaviti aktivnosti kako bi se objekt osnovne škole s dvoranom u Popovači završio i stavio u funkciju za koju je namijenjen (Sisačko-moslavačka županija)
- predlaže se razmotriti mogućnost objedinjavanja provedbe postupaka nabave u vezi kapitalnih ulaganja u škole na razini osnivača (Sisačko-moslavačka županija, Grad Sisak)
- uređiti sustav vrednovanja završenih kapitalnih ulaganja u škole koji bi obuhvaćao praćenje rezultata ulaganja (iskorištenost, troškovi korištenja i drugi elementi) (Sisačko-moslavačka županija, Grad Kutina, Grad Sisak)
- izraditi analizu rezultata ulaganja u odnosu na planirane ciljeve i u slučajevima odstupanja poduzeti mjere kako bi se postigli planirani ciljevi. Pri donošenju odluka o kapitalnim ulaganjima uzeti u obzir rezultate (zaključke) navedenih analiza kako bi se kapitalnim ulaganjima upravljalo na učinkovitiji način (Sisačko-moslavačka županija, Grad Kutina, Grad Sisak)
- donijeti odluku o obvezi škola da izvješća o ostvarenim učincima projekta energetske učinkovitosti dostavljaju osnivaču, kako bi osnivač podatke mogao pratiti i analizirati te u suradnji sa školom pravodobno poduzeti aktivnosti za ostvarenje propisanih pokazatelja učinkovitosti (Grad Kutina)
- u suradnji s Ministarstvom znanosti i obrazovanja ustrojiti jedinstvenu evidenciju o osnovnim i srednjim školama, kojima su osnivači, sa svim elementima propisanim Državnim pedagoškim standardom osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja, Državnim pedagoškim standardom srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja i Odlukom o utvrđivanju normativa prostora i opreme građevina škola, građevina školskih sportskih dvorana i školskih vanjskih igrališta (Sisačko-moslavačka županija, Grad Kutina, Grad Sisak).

Državni ured za reviziju ocjenjuje da bi provedba navedenih naloga i preporuka pridonijela otklanjanju utvrđenih nepravilnosti i nedostataka u donošenju odluka o kapitalnim ulaganjima, provedbi i praćenju provedbe kapitalnih ulaganja, vrednovanju završenih kapitalnih ulaganja i ustrojavanju evidencije o stanju i opremljenosti osnovnih i srednjih škola, čime bi se povećala učinkovitost kapitalnih ulaganja u osnovne i srednje škole na području Sisačko-moslavačke županije.

OČITOVANJE SUBJEKATA REVIZIJE

Sisačko-moslavačka županija, Grad Kutina i Grad Sisak su se očitovali na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti kapitalnih ulaganja u osnovne i srednje škole na području Sisačko-moslavačke županije. Sisačko-moslavačka županija i Grad Kutina su prihvatili preporuke Državnog ureda za reviziju. Grad Sisak navodi da će razmotriti preporuke Državnog ureda za reviziju te ih slijediti u skladu s mogućnostima.

Sisačko-moslavačka županija u očitovanju navodi da je prepoznala važnost usklađenosti osnovnih i srednjih škola s državnim pedagoškim standardima te je u siječnju 2018. donesena Odluka o osnivanju povjerenstva za utvrđivanje usklađenosti osnovnih i srednjih škola kojima je osnivač Sisačko-moslavačka županija s državnim pedagoškim standardima. Povjerenstvo je održalo nekoliko sastanaka i izradilo upitnik za utvrđivanje usklađenosti te se najkasnije u svibnju 2018. očekuje izrađen cjelovit dokument koji će omogućiti izradu akcijskog plana postupanja s prioritetima i rokovima provedbe. Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i šport Sisačko-moslavačke županije je i do sada izrađivao analize radi uvida stanja po pojedinim projektima (analiza rada u jednoj smjeni, analiza opasnih materijala, potrebe za školskim dvoranama, analiza vlasništva, energetskih certifikata i analiza stanja i opremljenosti školskih kuhinja). Postojeće analize uskladiti će se s trenutnim stanjem, a do sada nezahvaćeni elementi pedagoških standarda sistematski će se obraditi i donijeti odgovarajuće preporuke i rokovi provedbe. U siječnju 2018. također je donesena Odluka o provođenju stručnog vrednovanja, ocjene opravdanosti i učinkovitosti investicijskih projekata u nadležnosti upravnog odjela za prosvjetu, kulturu i šport Sisačko-moslavačke županije, kojom je utvrđen način provođenja stručnog vrednovanja i ocjene opravdanosti kapitalnih projekata u nadležnosti spomenutog odjela. Odluka definira što se točno utvrđuje pri stručnom vrednovanju i ocjeni opravdanosti, koji investicijski projekti imaju prednost te na koji se način provodi analiza učinkovitosti investicijskog projekta. Upravni odjel je pripremio analize za investicijski projekt Dogradnja blagovaonice, kuhinje i pomoćnih prostorija u I osnovnoj školi Petrinja i Zamjena vanjske stolarije na zgradici Gimnazije Sisak. U očitovanju se nadalje navodi da se u nekoliko investicijskih projekata energetske učinkovitosti škola ostvaruje suradnja s općinama i gradovima s kojima su potpisani sporazumi. Sporazumima su uređena međusobna prava i obveze, a elementi koji su nedovoljno pojašnjeni riješit će se u najkraćem mogućem roku dodacima sporazumima. Ovaj model financiranja smatra najučinkovitijim jer se svaki projekt financira iz više izvora (nadležna ministarstva, jedinice lokalne samouprave i Sisačko-moslavačka županija). Sisačko-moslavačka županija potiče svako ulaganje drugih subjekata u škole te je svim osnovnim i srednjim školama upućen dopis da obavijeste Županiju ukoliko drugi subjekti žele ulagati u školu kako bi se od početka do kraja mogla uključiti u sve procese investicije. Navodi se da upravni odjel za prosvjetu, kulturu i šport Sisačko-moslavačke županije provodi 26 kapitalnih projekata u školama od kojih nijedan nije manji od 1.000.000,00 kn, projektni tim prati investiciju od početka do završetka, a osim toga u spomenutom odjelu je sistematizacijom predviđeno radno mjesto u čijem opisu poslova je koordinacija ulaganja. U skladu s Odlukom o provođenju stručnog vrednovanja, ocjene opravdanosti i učinkovitosti investicijskih projekata posebna pozornost posvetit će se procjeni troškova korištenja i održavanja objekata, jer izgradnju objekata ne prati i povećanje decentraliziranih sredstava iz državnog proračuna. S Gradom Popovačom će se potpisati sporazum o financiranju troškova školske sportske dvorane u dijelu u kojem je veća od propisanih normativa. Sisačko-moslavačka županija će poduzeti sve mjere kako bi zaštitila svoje interese u navedenoj investiciji, a da pri tome ne dovede u pitanje njen dovršetak.

Također poduzima sve potrebne radnje kako bi se investicija završila, no u svim kapitalnim projektima je problem nedovoljan broj zaposlenika građevinske struke, što je dijelom posljedica upisne politike,a dijelom iseljavanja. Navodi da je objedinjavanje javne nabave prepoznala kao dobar model uštede što je dokazano smanjenim troškovima usluga prijevoza učenika osnovnih škola i nabave lož ulja. S obzirom na to da Sisačko-moslavačka županija nema dovoljno ljudi koji provode javnu nabavu financirala je, za jednog zaposlenika iz svake škole, obrazovanje radi stjecanja certifikata za javnu nabavu. Završetak obrazovanja se očekuje u travnju 2018., te će 35 zaposlenika imati certifikat za javnu nabavu i formirati će se timovi za različite postupke javne nabave. Cilj je objediniti postupke nabave za sve materijalne rashode koji se financiraju iz decentraliziranih sredstava. Odlukom o provođenju stručnog vrednovanja, ocjene opravdanosti i učinkovitosti investicijskih projekata predviđen je postupak vrednovanja završenih kapitalnih ulaganja te će se postupati po utvrđenom. Nadalje se navodi da se zbog nedovoljnih sredstava za ulaganja oprezno pristupa svakom ulaganju te su primjerice, prije projekta uvođenja toplih obroka u sve osnovne škole u dvije škole ispitani rezultati ulaganja i na temelju pokazatelja povećanja broja učenika koji se hrane, donesene odluke o dalnjim ulaganjima. Predstavnik upravnog odjela za prosvjetu, kulturu i šport Sisačko-moslavačke županije sudjeluje u Radnoj skupini za obrazovanje i kulturu pri Hrvatskoj zajednici županija. Radna skupina je u nekoliko navrata pozivala Ministarstvo znanosti i obrazovanja na suradnju i razmjenu podataka, jer je čest slučaj da škole više puta šalju istovjetne podatke nadležnim tijelima (Ministarstvu znanosti i obrazovanja, uredima državne uprave, osnivačima i agencijama.) Traženi podaci bi se kroz sustav mogli samostalno razmjenjivati i nada se da će revizija na nivou Republike Hrvatske potaknuti promjene.

Grad Kutina u očitovanju navodi da kroz suradnju i kontakte u školama ima informacije o stanju i opremljenosti škola, školskih sportskih dvorana, a ravnatelji su upoznati s aktivnostima i radovima koji će se provoditi na školskim objektima. S ciljem što sistematičnijeg uvida u stanje opremljenosti škola na području Grada Kutine u pripremi je izrada analize stanja u skladu s državnim pedagoškim standardima. Nakon izrađene analize donijeti će se Odluka o ulaganjima u osnovne škole prema utvrđenim prioritetima i osnovati novo Povjerenstvo za obnovu osnovnih škola za 2018. Navedeno Povjerenstvo će provesti vrednovanje, ocjenu opravdanosti i učinkovitosti investicijskih projekata koji su u tijeku. Nadalje navodi da sredstva dobivena iz državnog proračuna nisu dosta na za opremanje objekata u skladu sa standardima te bi navedena sredstva trebalo povećati. Navodi da Grad Kutina ima projektni tim koji kontinuirano prati investicije od početka do realizacije, a u okviru Upravnog odjela za društvene djelatnosti, socijalnu skrb i civilno društvo sistematizirana su dva radna mesta za rad s osnovnim školama. U 2017. prijavljena su četiri nova objekta za energetsku obnovu, a navedeni projekti su najbolji primjer praćenja učinkovitosti ulaganja. Po završetku projekta obaveza je prijavitelja dokazati postignute uštede te Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost izvještavati o uštedi energije. Zbog nedostatka sredstava Grad Kutina oprezno pristupa pri svakom ulaganju u kapitalne objekte. Nadalje navodi da su ravnatelji škola obaviješteni o obvezi izvještavanja o ostvarenim učincima projekata energetske učinkovitosti i za sada se praćenje učinkovitosti provodi u jednoj osnovnoj školi u kojoj je energetska obnova završena 2016. S obzirom na to da u sustavu odgoja i obrazovanja postoji više nadležnih službi i tijela kojima se istovremeno šalju istovjetni podaci bilo bi učinkovitije da je sustav centraliziran ili da službe međusobno razmjenjuju tražene podatke.

Grad Sisak u očitovanju navodi da je od preuzimanja osnivačkih prava na osnovnim školama 2001., sustavno i promišljeno ulagao značajna sredstva u energetski učinkovite projekte na osnovnoškolskim objektima. Kroz Informacijski sustav gospodarenja energijom ima mogućnost pratiti potrošnju te sustavno analizirati rezultate ulaganja i postignute uštede. Značajne uštede onemogućile su korištenje sredstva iz fondova Europske unije koji su propisivali postizanje ušteda većih od 50,0 % te je iz navedenih izvora mogao kandidirati samo Osnovnu školu Sela gdje radovi započinju u proljeće 2018. U tijeku su i aktivnosti za uređenje fasada na osnovnim školama gdje je to najnužnije. Prije izgradnje nove zgrade Područne škole Žabno proveo je temeljitu analizu (Idejni projekt i Projektni zadatak) kojom je utvrdio da troškovi sanacije postojeće tri dotrajale zgrade nisu isplativi te da su gubici energije značajni. Očekivan je odgovarajući broj učenika te da će se izgradnjom osigurati propisani pedagoški standardi i postići uštede u korištenju i održavanju objekta. Planirani pokazatelji su ostvareni. Radove na sanaciji sanitarnih čvorova u Osnovnoj školi 22. lipnja provedeni su prema nalazu sanitарне inspekcije koja je naložila hitnost u provedbi zbog zaštite zdravlja učenika i djelatnika škole. Plan je ostvaren. Projekt uvođenja e-dnevnika realiziran je s ciljem povećanja standarda školstva i suvremenog praćenja rada učenika i učitelja u nastavnom procesu, što je postignuto. Kao nositelj financiranja investicijskih projekta (u trogodišnjem razdoblju koje je bilo predmet revizije) Ministarstvo znanosti i obrazovanja je dalo suglasnosti na sve predložene projekte, temeljem dostavljene propisane dokumentacije doznačilo tražena finansijska sredstva i nije predvidjelo, utvrdilo ni provelo mjere u slučaju kada pokazatelji rezultata odstupaju od planiranih. Ocjenjuje da za to i nije bilo potrebe, jer je postignuta svrha ulaganja. Nadalje navodi da je zahvaljujući višegodišnjem i svakodnevnom praćenju stanja u području školstva od strane stručnih službi te racionalnim odlukama i postupanju u skladu sa zakonskim i provedbenim propisima postignuta učinkovitost i bez pisanih studija i plaćenih analiza. Svim navedenim aktivnostima povećana je usklađenost s Državnim pedagoškim standardom osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja. Istiće da je svim učenicima osnovnih škola, kojih je osnivač, omogućio poduku plivanja prije donošenja Državnog pedagoškog standarda osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja 2008., a i nakon 2010. kada je izmjenama navedenog Standarda izbrisana obveza poduke plivanja. Nadalje navodi da je 20. prosinca 2017. donesen Pravilnik o načinu provođenja stručnog vrednovanja i ocjene opravdanosti i učinkovitosti investicijskih projekta.

Prilog 1

Podaci o broju smjena i produženom boravku¹ te broju učenika i razrednih odjela u osnovnim školama na području Sisačko-moslavačke županije za školsku godinu 2015./2016.

Redni broj	Škola	Broj smjena	Produženi boravak (da/ne)	Broj učenika	Broj razrednih odjela	Prosječan broj učenika u razrednom odjelu	
	1	2	3	4	5	6 (4/5)	
Osnivač Sisačko-moslavačka županija							
1.	Osnovna škola Dvor, Dvor	Matična škola	1	ne	169	10	17
		Područna škola Rujevac	1	ne	12	2	6
2.	Osnovna škola Glina, Glina	Matična škola	2	ne	491	27	18
		Područni odjel Viduševac	1	ne	6	1	6
		Područna škola Maja	1	ne	38	4	10
3.	Osnovna škola Davorina Trstenjaka, Hrvatska Kostajnica	Matična škola	1	ne	242	14	17
		Područna škola Graboštani	1	ne	7	2	4
4.	Osnovna škola Novska, Novska	Matična škola	2	da	651	40	16
		Područna škola Brestača	2	ne	35	3	12
		Područna škola Broćice	2	ne	40	4	10
		Područna škola Stari Grabovac	2	ne	27	3	9
5.	Osnovna škola Rajić, Rajić		1	ne	165	8	21
6.	Osnovna škola Petrinja	Matična škola	2	ne	579	27	21
		Područna škola Hrastovica	1	ne	15	2	8
7.	Osnovna škola Mate Lovraka, Petrinja	Matična škola	2	ne	325	18	18
		Područna škola Češko Selo	2	ne	94	6	16
8.	Osnovna škola Dragutina Tadijanovića, Petrinja	Matična škola	2	da	453	28	16
		Područna škola Mošćenica	2	ne	182	12	15
		Područna škola Mala Gorica	1	ne	13	2	7
9.	Osnovna škola Ivan Goran Kovačić, Gora	Matična škola	1	ne	92	8	12
		Područna škola Nebojan	1	ne	19	2	10
10.	Osnovna škola Gvozd, Gvozd		1	ne	111	8	14
11.	Osnovna škola Josipa Kozarca, Lipovljani	Matična škola	1	ne	275	12	23
		Područna škola Kozarice	1	ne	11	2	6
		Područna škola Kraljeva Velika	1	ne	16	2	8
		Područna škola Nova Subocka	1	ne	22	3	7
		Područna škola Piljenice	1	ne	15	2	8
		Područna škola Stara Subocka	1	ne	14	2	7
12.	Osnovna škola Mladost Lekenik	Matična škola	2	ne	338	18	19
		Područna škola Stari Farkašić	1	ne	8	1	8
		Područna škola Letovanić	1	ne	9	1	9
		Područna škola Pešćenica	1	ne	70	5	14
13.	Osnovna škola Braća Radić, Martinska Ves	Matična škola	1	ne	117	8	15
		Područna škola Mahovo	1	ne	3	1	3
14.	Osnovna škola Jasenovac	Matična škola	1	ne	112	8	14
		Područna škola Puska	1	ne	14	2	7
15.	Osnovna škola Jabukovac, Jabukovac		1	ne	79	8	10
16.	Osnovna škola Popovača, Popovača	Matična škola	2	ne	570	27	21
		Područna škola Gornja Jelenska	1	ne	20	2	10
		Područna škola Osekovo	1	ne	33	3	11
		Područna škola Potok	2	ne	33	3	11
		Područna škola Stružec	1	ne	23	2	12
		Područna škola Voloder	2	ne	77	4	19
17.	Osnovna škola Ludina, Velika Ludina	Matična škola	2	ne	210	14	15
		Područna škola Gornja Vlahinička	1	ne	6	1	6
		Područna škola Grabričina	1	ne	6	1	6
		Područna škola Katoličko Selište	1	ne	4	1	4
		Područna škola Okoli	1	ne	8	1	8
18.	Osnovna škola Sunja, Sunja	Matična škola	1	ne	274	16	17
		Područna škola Letina	ne radi	-	-	-	-

¹ Prema odredbama Državnog pedagoškog standarda osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja, produženi boravak je oblik odgojno obrazovnog rada namijenjen učenicima razredne nastave, te se provodi u osnovnim školama, u kojem se nastava organizira u prijepodnevnim satima, a ostale aktivnosti nakon završetka nastave.

Redni broj	Škola	Broj smjena	Produženi boravak (da/ne)	Broj učenika	Broj razrednih odjela	Prosječan broj učenika u razrednom odjelu	
	1	2	3	4	5	6 (4/5)	
19.	Osnovna škola Vladimir Nazor, Topusko	1	ne	221	14	16	
20.	Osnovna škola Katarina Zrinska, Međenčani	2	ne	99	8	12	
21.	Osnovna škola Ivo Kozarčanin, Hrvatska Dubica	1	ne	120	8	15	
Osnivač Grad Kutina							
22.	Osnovna škola Banova Jaruga	Matična škola	2	ne	125	10	12
		Područna škola Jamarice	1	ne	9	1	9
		Područna škola Janja Lipa	1	ne	5	1	5
		Područna škola Međurić	1	ne	24	2	12
		Područna škola Zbjegovača	1	ne	10	1	10
23.	Osnovna škola Mate Lovraka, Kutina	Matična škola	2	da	354	19	19
		Područna škola Kutinska Slatina	1	ne	73	4	18
		Područna škola Stupovača	1	ne	31	2	16
24.	Osnovna škola Vladimira Vidrića, Kutina	Matična škola	1	da	342	20	16
		Područna škola Gornja Gračenica	1	ne	48	4	12
		Područna škola Donja Gračenica	2	ne	50	4	13
25.	Osnovna škola Stjepana Kefelje, Kutina	Matična škola	2	da	414	21	19
		Područna škola Mikleuška	1	ne	3	1	3
		Područna škola Repušnica	2	ne	65	4	16
26.	Osnovan škola Zvonimira Franka	Matična škola	2	da	406	21	18
		Područna škola Gojlo	1	ne	16	2	8
		Područna škola Ilava	2	ne	31	2	16
27.	Osnovan glazbena škola Borisa Papandopula, Kutina		2	ne	155	12	13
Osnivač Grad Sisak							
28.	Osnovna škola Ivana Kukuljevića, Sisak	Matična škola	1	da	274	15	18
		Područna škola Novo Pračno	1	ne	13	2	7
29.	Osnovna škola 22. lipnja, Sisak	Matična škola	1	da	464	28	17
		Područna škola Tišina Kaptolska	1	ne	2	1	2
30.	Osnovna škola Braća Bobetko, Sisak	Matična škola	1	ne	479	22	22
		Područna škola Crnac	ne radi	-	-	-	-
31.	Osnovna škola Braća Ribar, Sisak	Matična škola	2	da	558	26	21
		Područna škola Žabno	2	ne	53	4	13
32.	Osnovna škola Viktorovac, Sisak		2	da	461	20	23
33.	Osnovna škola Galdovo, Sisak	Matična škola	2	da	299	14	21
		Područna škola Hrastelnica	2	ne	36	4	9
		Područna škola Setuš	1	ne	1	1	1
		Područna škola Tišina Erdedska	1	ne	9	1	9
34.	Osnovna škola Sela, Sela	Matična škola	2	ne	176	11	16
		Područna škola Žažina	1	ne	19	2	10
		Područna škola Greda	1	ne	11	1	11
35.	Osnovna škola Budaševo-Topolovac-Gušće	Matična škola	2	ne	175	9	19
		Područna škola Gušće	2	ne	56	6	9
		Područna škola Kratečko	1	ne	7	1	7
		Područna škola Lonja	1	ne	6	1	6
		Područna škola Preloščica	1	ne	22	3	7
		Područna škola Svinjičko	1	ne	6	1	6
36.	Osnovna škola Komarevo		1	ne	70	6	12
Ukupno osnovne škole				12 091	729	16	

Prilog 2

Podaci o broju smjena, učenika i razrednih odjela u srednjim školama na području Sisačko-moslavačke županije za školsku godinu 2015./2016.

Redni broj	Škola	Broj smjena	Broj učenika	Broj razrednih odjela	Prosječan broj učenika u razrednom odjelu
	1	2	3	4	5 (3/4)
1.	Srednja škola Gлина	1	291	14	21
2.	Srednja škola Ivana Trnskoga Hrvatska Kostajnica	1	266	15	18
3.	Srednja škola Tina Ujevića Kutina	1	536	20	27
4.	Tehnička škola Kutina	1	486	21	23
5.	Srednja škola Novska	2	358	16	22
6.	Srednja škola Petrinja	2	455	23	20
7.	Gimnazija Sisak	2	496	20	25
8.	Industrijsko-obrtnička škola Sisak	2	233	12	19
9.	Srednja škola Viktorovac	2	573	22	26
10.	Tehnička škola Sisak	2	498	20	25
11.	Ekonomска škola Sisak	2	310	12	26
12.	Obrtnička škola Sisak (Strukovna škola)	2	510	28	18
13.	Srednja škola Topusko	1	306	15	20
14.	Glazbena škola Fran Lhotka Sisak	2	347	23	15
15.	Srednja glazbena škola Novska	2	138	12	12
Ukupno srednje škole			5 803	273	18

Prilog 3

Podaci o popunjenošći učeničkih domova na području Sisačko-moslavačke županije za školske godine 2013./2014., 2014./2015. i 2015./2016.

Redni broj	Učenički dom	Kapacitet doma (broj učenika koji se mogu smjestiti u dom)	Broj učenika smještenih u dom			Broj neupisanih učenika koji su se prijavili za smještaj u dom			Popunjenošć doma (u %)			Podaci za školsku godinu 2015./2016.	
			2013./2014.	2014./2015.	2015./2016.	2013./2014.	2014./2015.	2015./2016.	2013./2014.	2014./2015.	2015./2016.	Broj odgojno obrazovnih skupina	Prosječan broj učenika u odgojno obrazovnoj skupini
1.	Učenički dom Kutina	80	72	70	64	0	0	0	90,0	87,5	80,0	3	21
	Ukupno	80	72	70	64	0	0	0	90,0	87,5	80,0	3	21

Prilog 4

Podaci o troškovima izgradnje škola na području Sisačko-moslavačke županije,
na dan 31. prosinca 2016.

u kn

Redni broj	Naziv građevine /osnivač škole	Neto površina u m ²	Ugovorená vrijednost radova i nadzora/naručitelj nabave	Ostvareni rashodi za radove i nadzor	Drugi rashodi izgradnje	Ukupni rashodi izgradnje	Ugovorená vrijednost radova i nadzora po m ²	Ukupni rashodi izgradnje po m ²
1	2	3	4	5	6 (4+5)	7 (3/2)	8 (6/2)	
1.	Osnovna škola Popovača s dvoranom /Sisačko-moslavačka županija ²	7 193,93	57.878.049,00 /Sisačko-moslavačka županija	44.832.808,00	4.592.189,00	49.424.997,00	8.045,40	6.870,37
2.	Područna škola Žabno /Grad Sisak	321,79	I. izvoditelj 3.113.497,00 II. izvoditelj 2.907.064,00 nadzor 86.250,00 /škola	3.501.397,00	283.678,00	3.785.075,00	-	11.763,00

² Investicija nije završena do 31. prosinca 2016. (postotak završenosti je 77,46 %)

Prilog 5

Podaci o školskim zgradama i sportskim dvoranama osnovnih i srednjih škola te učeničkih domova na području Sisačko-moslavačke županije, na dan 31. prosinca 2016.

Redni broj	Škola ili učenički dom	Podaci o školskim zgradama			Podaci o školskim sportskim dvoranama			U zgradu i/ili dvoranu su ugrađeni zdravstveno i ekološki neprihvativiji materijali (azbest)			
		Godina izgradnje	Zgrada je zaštićeno kulturno dobro (da/ne)	Vlasnik zgrade prema stanju u zemljišnim knjigama	Škola ima sportsku dvoranu (da/ne)	Dvorana zadovoljava propisane standarde i normative (da/ne)	Gradska sportska dvorana i drugo (da/ne)				
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
I.	Osnovne škole										
Osnivač Sisačko-moslavačka županija											
1.	Osnovna škola Dvor, Dvor	Matična škola	1965.	ne	općenarodna imovina	da	da	ne	ne	-	
		Područna škola Rujevac	1957.	ne	više vlasnika	ne	-	ne	ne	-	
2.	Osnovna škola Glina, Glina	Matična škola	1967.	ne	škola	da	ne	ne	ne	-	
		Područni odjel Viduševac	1966./2007.	ne	škola	ne	-	ne	ne	-	
		Područna škola Maja	1966./2009.	ne	škola	ne	-	ne	ne	-	
3.	Osnovna škola Davorina Trstenjaka, Hrvatska Kostajnica	Matična škola	1970.	ne	škola	da	da	ne	ne	-	
		Područna škola Graboštani	1964.	ne	općenarodna imovina	ne	-	ne	ne	-	
4.	Osnovna škola Novska, Novska	Matična škola	1971.	ne	škola	da	ne	ne	ne	-	
		Područna škola Brestaća	1975.	ne	škola	ne	-	ne	ne	-	
		Područna škola Bročice	1975.	ne	škola	ne	-	ne	ne	-	
		Područna škola Stari Grabovac	1948.	ne	škola	ne	-	ne	ne	-	
5.	Osnovan škola Rajić, Rajić		1963.	ne	općenarodna imovina	ne	-	da, koristi društveni dom	ne	-	
6.	Osnovna škola Petrinja, Petrinja	Matična škola	1862./2007.	da	škola	ne		da, koristi dvoranu Srednje škole Petrinja	da	da, 2018.	
		Područna škola Hrastovica	1979./2003.	ne	škola	ne	-	ne	ne	-	
7.	Osnovna škola Mate Lovraka, Petrinja	Matična škola	1988./1989. 2009./2012.	ne	škola	ne	-	ne	da ³	da, 2020.	
		Područna škola Češko Selo	2010.	ne	škola	ne	-	ne	ne	-	
8.	Osnovna škola Dragutina Tadijanovića, Petrinja	Matična škola	1974.	ne	škola	da	ne	ne	ne	-	
		Područna škola Mošćenica	1960./2004.	ne	Grad Petrinja	ne	-	ne	ne	-	
		Područna škola Mala Gorica	2000.	ne	Grad Petrinja	ne	-	ne	ne	-	
9.	Osnovna škola Ivan Goran Kovačić, Gora	Matična škola	1962.	ne	škola	ne	-	ne	ne	-	
		Područna škola Nebojan	nema podatka	ne	Republika Hrvatska	ne	-	ne	ne	-	
10.	Osnovna škola Gvozd, Gvozd		1976.	ne	škola	da	da	ne	ne	-	

³ U Osnovnoj školi Mate Lovraka, Petrinja radi se o krovu na montažnom objektu koji je predviđen za rušenje. Potrebno je dograditi novo krilo škole čime će se zamijeniti azbestni krov

Redni broj	Škola ili učenički dom	Podaci o školskim zgradama			Podaci o školskim sportskim dvoranama			U zgradu i/ili dvoranu su ugrađeni zdravstveno i ekološki neprihvativi materijali (azbest)	
		Godina izgradnje	Zgrada je zaštićeno kulturno dobro (da/ne)	Vlasnik zgrade prema stanju u zemljišnim knjigama	Škola ima sportsku dvoranu (da/ne)	Dvorana zadovoljava propisane standarde i normative (da/ne)	Gradska sportska dvorana i drugo (da/ne)	Da/Ne	Godina planirane sanacije
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
11.	Osnovna škola Josipa Kozarca, Lipovljani	Matična škola	1978.	ne	škola	da	ne	ne	ne
		Područna škola Kozarice	1959.	ne	škola	ne	-	ne	ne
		Područna škola Kraljeva Velika	1964.	ne	škola	ne	-	ne	ne
		Područna škola Nova Subocka	1981.	ne	škola	ne	-	ne	ne
		Područna škola Piljenice	1937.	ne	škola	ne	-	ne	ne
		Područna škola Stara Subocka	1937.	ne	škola	ne	-	ne	ne
12.	Osnovna škola Mladost, Lekenik	Matična škola	1978.	ne	škola	da	ne	ne	ne
		Područna škola Stari Farkašić	1919.	ne	škola	ne	-	ne	ne
		Područna škola Letovanić	1898.	ne	škola	ne	-	ne	ne
		Područna škola Peščenica	2005.	ne	škola	ne	-	ne	ne
13.	Osnovna škola Braća Radić, Martinska Ves	Matična škola	1991.	ne	škola	da	da	ne	ne
		Područna škola Mahovo	1946.	ne	škola	ne	-	ne	ne
14.	Osnovna škola Jasenovac, Jasenovac	Matična škola	1970.	da	Republika Hrvatska	da	da	ne	ne
		Područna škola Puska	1974.	ne	Republika Hrvatska, Općina Jasenovac	ne	-	ne	ne
15.	Osnovna škola Jabukovac, Jabukovac	1970./1999.	ne	škola	da	da	ne	ne	-
16.	Osnovna škola Popovača, Popovača	Matična škola	1961.	ne	škola	da	da	ne	ne
		Područna škola Gornja Jelenska	1975.	ne	škola	ne	-	ne	ne
		Područna škola Osekovo	1980.	ne	škola	ne	-	ne	ne
		Područna škola Potok	1980.	ne	škola	ne	-	ne	ne
		Područna škola Stružec	1973.	ne	škola	ne	-	ne	ne
		Područna škola Voloder	1991.	ne	škola	ne	-	ne	ne
17.	Osnovna škola Ludina, Ludina Velika	Matična škola	1952./1968./2009.	ne	škola	da	da	ne	ne
		Područna škola Gornja Vlahinička	1935.	ne	škola	ne	-	ne	ne
		Područna škola Grabričina	1956.	ne	škola	ne	-	ne	ne
		Područna škola Katoličko Selište	1978.	ne	škola	ne	-	ne	ne
		Područna škola Okoli	1953.	ne	škola	ne	-	ne	ne
18.	Osnovna škola Sunja, Sunja	Matična škola	1982./2003.	ne	škola	da	da	ne	ne
		Područna škola Letina	nema podatka	nema podatka	nema podatka	ne	-	ne	ne
19.	Osnovna škola Vladimir Nazor Topusko	1971.	ne	škola	da	da	ne	ne	-
20.	Osnovna škola Katarina Zrinska Mečenčani	1956.	ne	škola	ne	-	ne	ne	-
21.	Osnovna škola Ivo Kozarčanin, Hrvatska Dubica	1975./2002./2006.	ne	škola	da	da	ne	ne	-

Redni broj	Škola ili učenički dom	Podaci o školskim zgradama			Podaci o školskim sportskim dvoranama			U zgradu i/ili dvoranu su ugrađeni zdravstveno i ekološki neprihvatljivi materijali (azbest)	
		Godina izgradnje	Zgrada je zaštićeno kulturno dobro (da/ne)	Vlasnik zgrade prema stanju u zemljšnjim knjigama	Škola ima sportsku dvoranu (da/ne)	Dvorana zadovoljava propisane standarde i normative (da/ne)	Gradska sportska dvorana i drugo (da/ne)		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
22.	Osnovna škola Banova Jaruga, Banova Jaruga	Matična škola	1958.	ne	škola	da	da	ne	ne
		Područna škola Jamarice	1978.	ne	škola	ne	-	ne	ne
		Područna škola Janja Lipa	1954.	ne	škola	ne	-	ne	ne
		Područna škola Medurić	1971.	ne	škola	ne	-	ne	ne
		Područna škola Žbjegovača	1963.	ne	škola	ne	-	ne	ne
23.	Osnovna škola Mate Lovraka, Kutina	Matična škola, istočna zgrada	1789.	da ⁴	škola	da	da	ne	ne
		Matična škola, zapadna zgrada	1791.	da	škola	-	-	-	ne
		Područna škola Kutinska Slatina	2011.	ne	škola	ne	-	ne	ne
		Područna škola Stupovača	1984.	ne	škola	ne	-	ne	ne
24.	Osnovna škola Vladimira Vidrića, Kutina	Matična škola	1964.	ne	škola	da	da	ne	ne
		Područna škola Gornja Gračenica	1947.	ne	društveno vlasništvo	ne	-	ne	ne
		Područna škola Donja Gračenica	1947.	ne	društveno vlasništvo	ne	-	ne	ne
25.	Osnovna škola Stjepana Kefelje, Kutina	Matična škola	1975.	ne	škola	da	da	ne	ne
		Područna škola Mikleuška	1957.	ne	Grad Kutina	ne	-	ne	da, 2021.
		Područna škola Repušnica	1987.	ne	škola	ne	-	ne	ne
26.	Osnovna škola Zvonimira Franka, Kutina	Matična škola	1982.	ne	škola	da	da	ne	ne
		Područna škola Gojlo	1948.	ne	INA d.d., Zagreb	ne	-	ne	ne
		Područna škola Ilova	1983.	ne	društveno vlasništvo	ne	-	ne	ne
Osnivač Grad Sisak									
27.	Osnovna škola Ivana Kukuljevića, Sisak	Matična škola	1963.	ne	škola	da	ne	ne	ne
		Područna škola Novo Pračno	1885.	ne	Grad Sisak	ne	-	ne	ne
28.	Osnovna škola 22. lipnja, Sisak	Matična škola	1972.	ne	škola	da	da	ne	ne
		Područna škola Tišina Kaptolska	1940.	ne	škola	ne	-	ne	ne
29.	Osnovna škola Braća Bobetko, Sisak	Matična škola	1966.	ne	škola	ne	-	da	ne
		Područna škola Crnac	nema podatka	-	-	-	-	-	ne
30.	Osnovna škola Braća Ribar, Sisak	Matična škola	1960.	ne	škola	da	da	ne	ne
		Područna škola Žabno	2015.	ne	škola	ne	-	ne	ne
31.	Osnovna škola Viktorovac, Sisak		1960.	ne	škola	da	ne	ne	ne
32.	Osnovna škola	Matična škola	1963.	ne	škola	da	da	ne	ne

⁴ Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Sisku navodi da se Osnovna škola Mate Lovraka, Kutina nalazi unutar preventivno zaštićene kulturno povijesne cjeline Grada Kutine, preventivno zaštićenog kulturnog dobra upisanog u Registar preventivno zaštićenih kulturnih dobara Republike Hrvatske pod brojem P-3862.

Redni broj	Škola ili učenički dom	Podaci o školskim zgradama			Podaci o školskim sportskim dvoranama			U zgradu i/ili dvoranu su ugrađeni zdravstveno i ekološki neprihvatljivi materijali (azbest)		
		Godina izgradnje	Zgrada je zaštićeno kulturno dobro (da/ne)	Vlasnik zgrade prema stanju u zemljišnim knjigama	Škola ima sportsku dvoranu (da/ne)	Dvorana zadovoljava propisane standarde i normative (da/ne)	Gradska sportska dvorana i drugo (da/ne)	Da/Ne	Godina planirane sanacije	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
33.	Galdovo, Sisak	Područna škola Hrastelnica	1938.	ne	škola	ne	-	ne	ne	-
		Područna škola Setuš	1907.	ne	škola	ne	-	ne	ne	-
		Područna škola Tišina Erdedska	1938.	ne	škola	ne	-	ne	ne	-
34.	Osnovna škola Sela, Sela	Matična škola	1771.	ne	škola	da	da	ne	ne	-
		Područna škola Žažina	1945.	ne	Dobrovoljno vatrogasno društvo Žažina	ne	-	ne	ne	-
		Područna škola Greda	1994.	ne	Grad Sisak	ne	-	ne	ne	-
35.	Osnovna škola Budaševo-Topolovac-Gušće, Budaševo	Matična škola	2002.	ne	škola	da	da	ne	ne	-
		Područna škola Gušće	1856.	ne	škola	ne	-	ne	ne	-
		Područna škola Kratečko	1880.	ne	škola	ne	-	ne	ne	-
		Područna škola Lonja	1880.	ne	škola	ne	-	ne	ne	-
		Područna škola Preloščica	1959.	ne	škola	ne	-	ne	ne	-
		Područna škola Svinjičko	1907.	ne	škola	ne	-	ne	ne	-
		Područna škola Topolovac	1912.	ne	škola	ne	-	ne	ne	-
35.	Osnovna škola Komarevo, Komarevo		1997.	ne	škola	da	da	ne	ne	-
II.	Srednje škole									
1.	Srednja škola Glina	1963.	ne	škola	da	ne	ne	ne	-	
2.	Srednja škola Ivana Trnskoga Hrvatska Kostajnica	1991.	ne	škola, nisu uređene z.k. čestice	da	da	ne	ne	-	
3.	Srednja škola Tina Ujevića Kutina	2001.	ne	škola	da	da	ne	ne	-	
4.	Tehnička škola Kutina	1969./1974,	ne	Grad Kutina	ne	-	ne	ne	-	
5.	Srednja škola Novska	1989.	ne	škola	ne	-	da, koristi dvoranu Grada Novske	ne	-	
6.	Srednja škola Petrinja	1871.	da	škola	da	da	ne	ne	-	
7.	Gimnazija Sisak	1936.	da	Grad Sisak	ne	-	da, trim kabinet	ne	-	
8.	Industrijsko-obrtnička škola Sisak	1969.	ne	škola	da	da	ne	ne	-	
9.	Srednja škola Viktorovac	1960.	ne	škola	ne	-	da, trim kabinet	ne	-	
10.	Tehnička škola Sisak	nalazi se u objektu Industrijsko-obrtničke škole	ne	-	ne	-	da, koristi dvoranu Industrijsko-obrtničke škole	ne	-	
11.	Ekonomска škola Sisak	nalazi se u objektu Osnovne škole Ivana Kukuljevića	ne	-	ne	-	da, koristi dvoranu Osnovne škole Ivan Kukuljević	ne	-	
12.	Obrtnička škola Sisak (Strukovna škola)	nema podataka, u izgradnji je nova zgrada	ne	Republika Hrvatska	ne	-	da, koristi učionicu	ne	-	

Redni broj	Škola ili učenički dom	Podaci o školskim zgradama			Podaci o školskim sportskim dvoranama			U zgradu i/ili dvoranu su ugrađeni zdravstveno i ekološki neprihvatljivi materijali (azbest)	
		Godina izgradnje	Zgrada je zaštićeno kulturno dobro (da/ne)	Vlasnik zgrade prema stanju u zemljišnim knjigama	Škola ima sportsku dvoranu (da/ne)	Dvorana zadovoljava propisane standarde i normative (da/ne)	Gradska sportska dvorana i drugo (da/ne)	Da/Ne	Godina planirane sanacije
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
13.	Srednja škola Topusko	1978.	ne	škola	da	da	ne	ne	-
14.	Glazbena škola Fran Lhotka Sisak	1880.	da	Republika Hrvatska	-	-	-	ne	-
15.	Srednja glazbena škola Novska	1928./2009.	ne	Grad Novska	-	-	-	ne	-
III.	Učenički domovi								
1.	Učenički dom Kutina	1900.	ne	učenički dom	-	-	-	ne	-